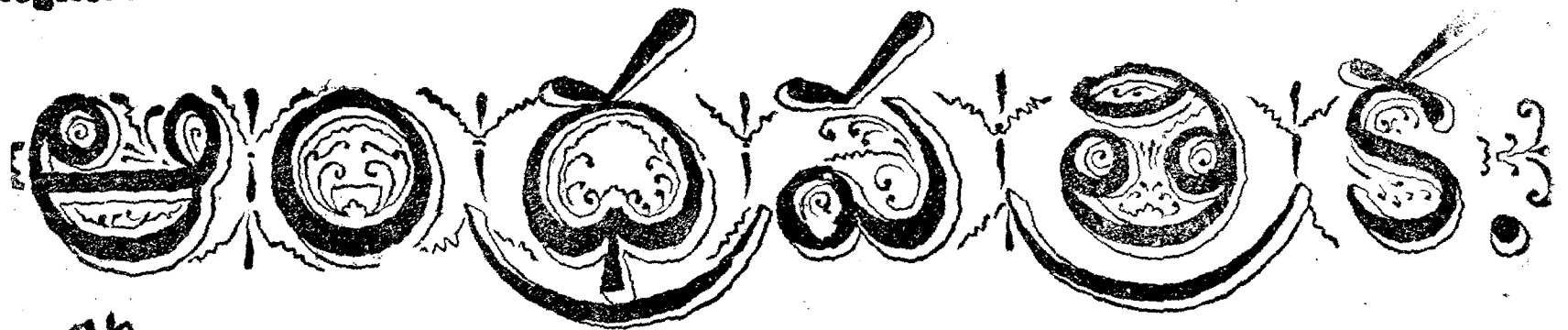

విడివత్రిక గాక రంగా.

Registered No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ జనవరి నెల 4 తేది బుధవారము } Na. 229
నంపుటము. ౮ } దుర్బతినామ సంవత్సర పుష్యమాస శుద్ధ పక్షి ౬. } నంచిక. ౨౨౯

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు” రైస్ మెషిన్ రి ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

బ్లాక్ ఫోను నూనెయంత్రములు

ఒక స్థలము నుండి మరియొక స్థలమునకు నులభముగా తీసికొని పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ ఆమర్చునట్టి ఆవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

నెం 9, సెకండు

తంతివిలాసము, ఎంజిను మ్లడాసు

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్నుఅండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినియరులు

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పలకు ప్రసిద్ధి కలిగినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పలను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయమగును. నులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనితైలము

సీసా 1-8 0-12-0

తామర తైలము

కబ్బి 1-8 0-8-0

చంద్రపాడి

కబ్బి 1-8 0-8-0

అమృతాంజనం డిప్లో

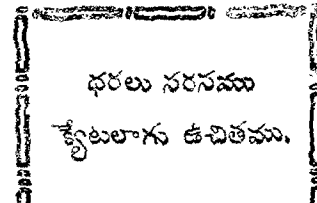
బొంబాయి మదరాసు.

ఒంటిపాళ్లముతోటా కుపాకి ముకవీధునకు కంపెనీవారిచే
(8068)

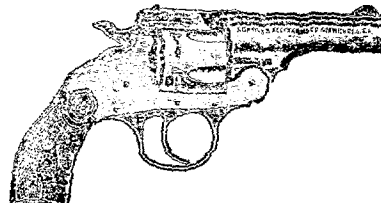
కావానిధములగు రివోల్వర్లు. ఆరులేక చదుతోటాలు యె
[స్టాపితము ౧౮౬౩ సం॥

౧౨ సం॥

ధరలు సరసము
కేటలాగు ఉచితము.

చిన్నవి. కేలుల. పెట్టుకోగలిగినవి కూడ దొరుకును.

కాళ్ళము. 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములతో దొరుకును.

యం. వి. రామానుజం శైలి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, బుదా

“కత్తికట్టలు”

పెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగవైపు. 1-8 రూ 4-8-0.
దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీయునువేరే.
వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి ఆదాన్సు చంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండు కో, కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా) తెలిగ్రాఫికల్ ఆఫీసు: “ఇండస్ట్రీస్” పెద్దాపురం.

గాంధీ మహాత్మని ప్రతిమ గల అందమగు 1922 క్యాలండరు

క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా రూ 0-6-0.
మొత్తముగా కొనుపారులకు ధర తగ్గించి ఇవ్వబడును.

తామర తైలము	పండ్లపాడి	మోహనీ తైలము
డబ్బి 1-కి రూ 0-6-0	డబ్బి 1-కి 0-2-0	డబ్బి 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, కైత్రము, పడిశము, రొమ్మపడిశము, తలనెప్పి, వాయువునెప్పలు, పొట్టు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగునొప్పులకు దివ్యామృతము
చక్కని డబ్బితో సహా వెల రూ. 0-10-0; డబ్బి 1-కి రూ. 6-0-0 పోస్టుఖర్చులు చేయ.

అమృతాంజనం డి. పో. } 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి.
6, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

దేశాభిమానులు గండు!

మేలై నకడుక్కు నంద   రూ 0-2-0
ది డబ్బు నంద   0-1-0
స్వదేశీకర్మఫలతో తయారు కాబడిన నలుపు
హాలు పీసె 0-1
పలయివారు పోటీజి గహా ముందు ప్రైవేటు పంపవలయును.
కా వెం. రంగయ్య. కంపెనీ, వెల్లూరుజిల్లా.
నిష్ఠునిగా తయారుచేయబడిన కాస్త్రీయ టేన్ ఫలములు.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.
కేలుగుభావయందు గాని, కండ్లీభావయందు గాని
క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును
మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
19, హాదిన గోడ, హంటుగోడ - నుడిగాడు

Wonderful Leprosy Cure.

"కుష్టురోగ నివారిణి"

ఒక మహాత్మునివల్ల లభించినది.
అష్టాదశవర్షావధిగా, యేబాతి సమయమునకు,
పాదము, వచ్చులు మొదలగు మహావ్యాధులకు యాత్రమాత్రము.
విద్యుచ్ఛక్తి కరీర కాంతి కలుగ చేయును, గుణములేదని యుభయపు,
చేసిన వాడు 118 లు బహుమానము పట్టెను. ఒక నెల
దినములుకంటె సుమారుగా సరిపడు మందు డబ్బు రూ 6-0-0.
రెడ్డి అండ్ కో, ప్రాచయిటరు యం. నుకారెడ్డి.
గోపాలపురం, కొత్తపేటరోడ్డు, గోదావరిజిల్లా.

"దేవామృత రసము" (3212)

సర్వోత్తమము - దేశీయ దివ్యామృతము

భగవంతుని పరిపూర్ణ ఆపారకరుణామృతము. అకస్మాత్తుండైన జీవరక్షామృతము. ఏకాలమం దైనను ఏకమన్యునం
దైనను, వాతపిత్త క్లేమాదిభేదములు పాటింపక ఎట్టి ప్రారవ్యాధులైనను పశ్చాత్తాపము లానకము లేకనే లోపలికిని
తలుపులికి ఉపయోగించుట కనుకూలమైన సాటిలేని సంతోష మూలికారసము. ఈ దేవామృతము నొకమారు ఉపయోగించిన
వారు దీని యధార్థస్థితిని కాచి అక్కర్తవడక తప్పును. ఇట్టి 9 గము నిర్మించునా యని ప్రవృత్తయ నక్కర లేదు.
ఏ మనుష్యునిచేత మాదేవామృతరస ముండునో, అదిచే సకలరోగములను నిర్మూలించు సమర్థుడైన వెద్ద దాక్తురు ఉపయో
గించెడి విధానమును మందు వెంట పంపబడును. వైషేషను చూచి తీయుడు. దీని అమృతకక్షిని సహిగరతక అంత్యయందు,
రసము ఆనెడి పేరుతో మాయసరసము లుత్పత్తి యగుచున్నది జాగ్రత్త.

మొత్తముగా తెప్పించెడి వ్యాపాలకు మంచికమీషను ఈయబడును.
1/2 డోస్సు బుడ్డి 1-కి రూ 2-0-0
1/4 డోస్సు బుడ్డి 1-కి ,, 1-0-0
సాంకెల్ బుడ్డి 1-కి ,, 0-6-0
ప్యాకింగు పోటీజి ప్రత్యేకము.
మొలుకుట్ట నరసింహావధానులుగారు, ప్రాత్రైటరు,
దేవామృతరసము అఫీసు, కరూత్, S. I. Ry.
లేక
అక్వికో అండు కో, ప్రాచ్యే, మదరాసు.
పి. మధుకృష్ణ శెట్టి అంపు నవన్, కమిషను ఏజంటు, నెం 49 వరదాముత్తపుకోవిధి-మదరాసు.
ములుకుట్ట లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు, వేల్పూరు. (గుంటూరుజిల్లా)

వర్తకులకు ఫ్యాక్టరీ రిహానులకు విజ్ఞప్తి.

నంపత్త్యరాంతమగుచున్నది.   త్వరపడులు
అక్కంటుబుకులు.   తలకువేదర్లు.
తెడ్డరు.   కవర్లు.
చిత్రావర్తాలు.   కార్డులు.
రబ్బరుప్రాపులు.   పట్టి పుస్తకము
వగైరాలు సరఫరాపథరలకు అతిశీఘ్రముగ తయారుచేసి యివ్వబడును.
ఆర్డరు ఇవ్వండి   ఆర్డరు ఇవ్వండి.
వాణిపెన్, పింటర్, ప్రిండర్స్, Etc., బెజవాడ.

అహ్మదాబాద్ సభలు

32-వ దేశీయమహాసభ

కొలది ప్రతులు మాత్రమే.
ఇందు అహమ్మదాబాద్ పుర పర్లమెంటు, దేశీయసభా
మండలి రహస్యములు తాత్కాలికాధ్యక్షులు అగు హాకిం అజ్జా
ఖానుగారి గంభీరసభ్యాసంబును, మహాత్ముని దేవశాస్త్రముల
బును, చిత్రరంజనదాసు, వారి సరిమదియొక్క యంత్రేకలలు
అగు సంకేతంబులను యింకనుగట్లు ముద్రింపబడినది.
వెంటనే ఆర్డరు రిజిస్టరు చేసుకొనుడు.
వెల ప్రతి 1-కి 0-4-0. పోస్టేజి చేరు.
50 ప్రతులు 12-0-0 మాత్రమే.
వలయివారు:— ములుగు నెంకటరమణయ్య,
కృష్ణపత్రికాకార్యస్థానము, బందరు.

కావలెను

మా జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన పుష్టి నిర్ము
నట్టి మదనమంజరి మాత్రలను
విక్రయించుటకు కన్ వానర్లు, ఏజంటు
కావలెను.
రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
27, చీవాటబాగుకోడ్డు, మదరాసు.

కావలెను.

జిల్లా ఏజంటుగాను, కట్టణపు ఏజంటుగాను
ఉండ గోరువారు ఈ నెల 8-వ తారీఖు లోగా
ఈ దిగువ విలాసములకు దరఖాస్తులు పంపుకొన
వలెను.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
(లిమిటెడ్)
తపాలు పెట్టె నెం 269, మదరాసు.

ముఖ్య గవనింపు.

యోగ్యతావత్తములు   2942
(4) బెనారస్ సీటీసందుండు, దుర్గాపేడికల్ హోటలవారి
ముఖేమాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని
కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రసక్తియాయెను.
కేసార్ } రాజానరేంద్ర
14-5-22 } సర్ జంగ్ లక్ష్మీ కేసార్

కరవుతీరిన కలములు

కష్టము కలుగ జేయని ఫాంటెను కలములు
ప్రాసిన అపందము
వాటరు పేను, స్పాన్, బ్లాకుబర్డు, హార్డువేరు,
నెప్రూను, కంపేజ్
చవుకధరలు—ఆర్డరు ఈయండి.
గిరిబ్రదర్లు, షేవనర్లు, బ్రిట్టి కేసు, మద్రాసు.

జాతకరత్నము

జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేది కళ మున్నగునది లేకయే
సంవత్సర ఫలితములను క్యాలెక్టరు రీతింగుతో సహా యెన్ని
సంకల్పరములైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము అక్కరలేకయే
తమంతట తాము వాసికొనగలరు. ధనము, సంపాదము మున్నగు
ద్యాదకళావములతో మీరూ జాతకములను మీ
గలరు. ఇది యింటికొకటి ముక్కుడు. దీని వెల ర
గ్రేట్ యిండియా కో జ్యోతిష్యునియము,
ఖింజోట, ఖింజంట్ల.

తామర తైలము

డబ్బు 1-కి 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు చేయ.
అమృతాంజనము డి. పో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

(విద్యాన్ గ. సోమన్నగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనము నాలోచించుట కేర్పడిన విషయములను గూర్చి జనవరికడను వారిచేదియను శాసనసభకు బంపవలయునుగాదా. ఈస్వల్పకాలములో ఈ మహాపత్తిను గురించి చర్చలు జరిగి కార్యక్రమము తేలవలసియున్నది. ఆంధ్ర లీతరుణమున మిక్కిలిశ్రద్ధతో నీవిషయమును విమర్శించి ఆంధ్రదేశమునకు లాభతేమయు లుండులాగున కార్యక్రమమును నిరూపింపవలయును. ఈతరుణమునందు మేలుకొని సర్వవిధముల పాటుపడి దేశమునకు భావమును శాశ్వతముగ ప్రేయస్సును కలుగజేయవలయును. ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేకముగ నొకవిశ్వవిద్యాలయ మనవలయునని మొదటిపత్తి. దీనిని విమర్శించుము. ఆంధ్రదేశము ఒకలక్ష చదరపుమైళ్లకన్న నెక్కువమైకాలము గలది. ఇందు రమారమి మూడుకోట్ల జనులున్నారు. ఇంత పెద్దదేశమునకు పది విశ్వవిద్యాలయములు గూడ హెచ్చుకానేరవు. ఆంధ్రదేశములో సగముకన్న తక్కువమిస్థిమ గల ఇంగ్లాండునందు ఏమిది విశ్వవిద్యాలయములును, మనదేశములోని అయిదు జిల్లాలకు గూడ సరిపోని స్కూలులను నాలుగు విశ్వవిద్యాలయములును విర్లందులో మూడును గలవు. ఒకానొక జిల్లమును జర్మనీయునైటెడ్ ప్రేట్సు మున్నగు దేశములలో నింతకన్న నెక్కువ విభులముగనే విశ్వవిద్యాలయములు ప్రతిష్ఠింపబడియున్నవి. ఆంధ్రదేశమునకు ఇప్పటికి ఒక్క విశ్వవిద్యాలయము మాత్రము ఆలోచనకు వచ్చియున్నది. ఇంతమాత్రమయినను తన్నుని మార్గమున, శ్రేయోదాయక మగు విధమున లభించినయెడల ఆంధ్రదేశమునకు అభ్యుదయమే యగును.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము అత్యంత సంవత్సరములక్రిందట స్థాపింపబడినది. దక్షిణపు జిల్లాలో రెండు ముందుగ వేయబడియుండుటచే ఉన్నతవిద్య ఈ జిల్లాలో మునుముందు ఎక్కువగ వ్యాపించినది. ఉత్తరపు జిల్లాలు ఈ విషయము నందు ముప్పది సంవత్సరములు వెనుకబడినవి. కావున చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు లాభము దక్షిణపు జిల్లాలకు ఎక్కువగ గలిగినది. చెన్నపురినుండి కలకత్తాకు రెండు వేయరబడిన పిచ్చుటనుగూడ ఈ వ్యత్యాసము తీరిపోలేదు. ఇంకొక విషయముగూడ నున్నది విమర్శింపవలయును. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము లోకమునందలి ఇతర విశ్వవిద్యాలయములవలె దేశమునకు తేమలాభములను పూర్తిగ కలిగించుచున్నదా? లేక వెనుకబడియున్నదా? ఈ విషయమును ఇదివఱకు పలువులు సమర్థులు చర్చించియున్నారు. ఈ విశ్వవిద్యాలయము ఉచితశిక్షితో లేదనియు ఇందలి విద్యార్థులకు బుద్ధిస్సాత్కారము, నుకోవికాసము, భావవైకల్యమును సాధారణముగ లోపించి యుండుననియు, ఇందలి విద్యార్థులకు క్లిష్టము, లును ప్రయోగదూరములగుటచే ప్రాయశముగ నిర్లక్షములును, అనియు, ఈ విశ్వవిద్యాలయముచే ఉత్తరవిద్య దేశమునందెల్లడ లేనగు వ్యాపింపక, అతిస్వల్పసంఖ్యకులకు మాత్రమే లభ్యముగ నున్నదనియు, ఈ విశ్వవిద్యాలయము మొత్తమువైపుటల కల్పించుచున్నదేగాని జ్ఞాన తీర్థముకాదేదనియును విమర్శలు ఇంతకుముందు పలుమాటు చేయబడియున్నవి.

ఈ లోపములకు నెక్కుకారణములు గలవు. అందు ముఖ్యముగది ఈ విశ్వవిద్యాలయముక్రింద జేర్పబడిన ఒకటిన్నర లక్షల చదరపుమైళ్ల మహాభూభాగమే. ఈ అతిదేశానిష్ఠమునకు లోను ఈ భూభాగమును ఏదేనిమిది భావలు వ్యవహారములో నుండుట విశ్వవిద్యాలయమునకు మరింత కార్యభారమును కలుగజేసెను. దేశభావలలో విద్యావ్యాపకము జరుగకపోవుట- పరిశీల కాశ్యము- ఛోతిక శాస్త్రములు ప్రయోగముగ సోపయోగముగ నేర్పకపోవుట- మున్నగునవి మరికొన్ని ప్రబల కారణములు. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము తాను మోయలేని భారమును మొదటినుండియు తలకత్తుకొని సంకటపడుచు సంకటపడుచున్నదని పలువుర విజ్ఞుల యభిప్రాయమై యున్నది.

ఆంధ్రదేశమునకు ప్రస్తుతమందు ఒక్కటయినను విశ్వవిద్యాలయము తప్పక కావలయును. ఈఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునందు నై నునానావిధములలో లోపములవంటి లోపములు రానియ్యరాదు. ఇతర భావవిషయములు తప్ప భౌతిక శాస్త్ర దేశచరిత్రాదు లగు తక్కిన విషయములయందెల్లను తెలుగు భాషలోనే సాత్కృతవచన పరీక్షలు జరుగవలయును. మహామృతీయులు ఉత్కలము కట్టటలు మున్నగునానికి విశేషోపపత్తులు కలిగింపవలయును. వివిధ శాస్త్రములపై ఇంగ్లీషు జర్మ

గొప్పతగుధరల అమృతము

నేటిదినము కొనదలచినది రేపటివరకు అవకుండు. ఎలననగా? నమయ మెరిగి పనిచేసిన నిత్యతృప్త్యములలో తప్పక అదృష్టము గలుగును. ఎచ్చట?

కాశీ, కంచి, బెంగుళూరు, కొర్నాడు, మరియుతరవాగాలలోనుండి వట్టు, నూలు జవిలీరకములు అంగడి ఈ దిగువ దొక్కటియే యని తెలుసుకొనవలెను.

ది బొంబాయి స్వదేశి స్టోర్సు కాశీ, బెంగుళూరు, సేలం జవిలీమందిరము,

40, 41, 42 రత్నబజారురోడ్డు, బార్డిచాను, మద్రాసు.

ను మున్నగు భావలలో గల ఉద్ధృంధములు త్వరగ తెలుగు లోనికి పరివర్తించుట కావలయును. కృషి వాణిజ్యము పరిశ్రమలు సంతోషము ఆయుర్వేదము యూనానైత్యము మున్నగునవిగూడ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముమూలమున కాలానుసారముగ వృద్ధిబోసికి రావలయును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మిస్వరూపమును దాల్చిరగాని దేశమునకు మహాపరాకాశము గలుగదు.

ఒకలక్ష చదరపుమైళ్ల కెక్కుడు మైకాలముగల ఆంధ్రదేశమునకు కనిపించు పదివిశ్వవిద్యాలయము లయినను ఉండనగును. కాని ఇప్పటి సందర్భములను బట్టి ఒక్కవిశ్వవిద్యాలయముకన్న నెక్కువ సాధ్యముకాదు. అందుచే ఈవిశ్వవిద్యాలయము ఇప్పటికి చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువలెనే కొంతవఱకే బోధనప్రక్రియను సర్వసామాన్యముగ పరిక్షాధికారమును కలిగియుండి ఆంధ్రదేశమందలి కళాశాలల నన్నింటిని సమన్వయము చేసికొనుచు జ్ఞానాభివృద్ధి జేయుచుండవలయును. ఇట్టి సందర్భమునందు విశ్వవిద్యాలయపాఠకు లందఱు ఒక్కటోట కలసియుండి విద్యాగోష్ఠులను జరుపుటకు వీలుండదు. విశ్వవిద్యాలయములసంఖ్య హెచ్చినపుడే ఇట్టి ఏర్పాటు సాధ్యమగును. చిరకాలమునుండి సంస్కృతాంధ్ర విద్యులకుతాదై ఇటీవల ఇంగ్లీషువిద్యలకు గూడ ఆశ్రయమై ఆంధ్రదేశమునకు రమామి మధ్యస్థమై సరస నీయగు గోదావరిచే లాభింపగు రాజమహేంద్రవరమునంటి పట్టణము విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠకు ఒప్పిన ప్రదేశ మగును.

మన ప్రస్తుతపు ఆంధ్రవాఙ్మయస్థితి యెంతోపీనముగ నున్నదో చూడుము. ఈ వాఙ్మయములోని నెక్కు గ్రంథములు కేవల పాశాణికములే. తేజ్రమాహాత్మ్యములు లేనతాపరిణయములు శతకములు - ఇటీవల నాటకములు నవలలు - ఇవిమాత్రము హెచ్చుక కనబడుచున్నవి. ఇప్పుడు జయలువెడలుచున్న తెలుగు గ్రంథములలో నవలలు నాటకములు ప్రబలి యున్నవి. ఛోతిక విద్యలు వివిధదేశచరిత్రలు కృషివాణిజ్య పరిశ్రమల బోధించు పుస్తకములు - ఇట్టి వేవియు మన భాషలో కానరాకున్నవి. ఇట్టి విజ్ఞానము మన వాఙ్మయములో లేనియెడల మన వాఙ్మయమును మనమును అభవదశయందే నిరంతరముగ నుండుము. పాఠశాలలలోను కళాశాలలలోను ఇంగ్లీషుభాషలోనే పాఠప్రవచన పరీక్షలు జరుగుచున్నంత కాలము ఆంధ్రవాఙ్మయము నానహించిన యీ ఘోరకారిత్రయము ఈ నికృష్టతక తొలగిపోనేరదు. పాఠకు లుండినగాని పుస్తకములు జయలువెడలవు. పుస్తకము లుండినగాని జ్ఞానము స్థిరపడదు. ఏ విషయముయినను స్వభాషలో నేర్పిన సులభ గ్రాహ్యమగును. విశేషభాషలో నేర్పిన అది యెన్నటికిని అని స్పష్టముగ నుండును.

తెలుగు భాషయొక్క యీ దుస్థితికి జాలింజెంది యీ దుస్థితిని తొలగింపఁ బ్రయత్నించుట యిషయము. దీనివలన దేశమునకు శాశ్వతలాభ తేమయులు కలుగును. జ్ఞానము దేశమునందు సులభముగ స్థిరముగ వ్యాపించును. ధనికులకేగాక దరిద్రులకును పురుషులకేగాక స్త్రీలకును గూడ విద్యాభిలాషులు సుకరమగును. దేశవిద్యకు దేశభాషయే అలవాటు కావలయును. దీనికి విపరీతమగు ఏర్పాటు దేశమునకు నింతవోపద్రవమును కలుగజేయుచునే యుండును.

ఇంక విశ్వవిద్యాలయమునకు కావలసిన ద్రవ్యమును గురించి ఒకమాట చెప్పవలసియుండును. ప్రాంతేశ్వవిద్యాలయముకు లోనగు ప్రదేశము రెండు ఖువములుగ విభాగింపబడునపుడు ఆదాయవ్యయములూపూర్వ విభాగముకు వచ్చును. దీనిచే నిత్యవ్యవహారము నడచుచుండును. కాని విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనసందర్భమున విశేషధనవ్యయమునకు అవసర ముండును.

విద్యాలయ గ్రంథసామగ్రి మున్నగునవి విశేష ధనవ్యయము లేక సిద్ధింపవు. ఈధనము ప్రజలవలన ప్రభువులవలన పాలకులవలనను ప్రోగుకావలయును. సంకల్పముండిన గదా సాధనమును వెదకవలయును. ప్రముఖు లవలంబించి పాలకులమోదించినచో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము అచితకాలములోనే ప్రతిష్ఠితమై వైని వివరింపబడిన సంస్కరణములతో నిర్వహింపబడును. దీనికెల్లను అభిమానము ఆదరణము దృఢసంకల్పమును ముఖ్యకారణములు. ఇవిలేనిచో ఏమేలును కలుగ నేరదు. విమర్శకులు కార్యనిర్వాహకులును దూరదృష్టిగలిగి జౌదార్యము బూని వైర్యము నవలంబించి కావ్యభిరులుగాక మాత్సర్యముపొందఁ బోక అచితకాలములో ఆంధ్రభాషాప్రయుక్త మగు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము సంపాదింపఁ బ్రయత్నింతురు గాక.

ఒంగోలు తాలూకా కల్వకురు గ్రామములో అద్దకి లేంజి రివియ్య ఇక్సెక్యూరుగారు కడచినసెల 31 లేదని పొరంబోక భూములలోని చింతకాయలున్నూ, జమ్మన్నూ, నేప చెల్లున్నూ, వేలంవేయగా సర్కారుపాట రు 0.1.0 వరకు తగ్గించినప్పటికి యెవరున్నూ పయిపాట పెట్టక గ్రామస్థులు కట్టుదిట్టములు చేసికొన్నందున ఇక్సెక్యూరుగారు విఫలమనోరథులై వెళ్లిరి.

ఒకతైతునభ. - దుర్మతివాని నంపువ్యభుధకలు 3 శని వారములోజూన బాపట్టతాలూకా పాలపుర గ్రామమున రయితుమహాజనసభ జరిగినది. అచ్చటికి సుమారు 50.0 జనము విచ్చేసిరి. శాంతివైర్యము దాదాపు 500 చుండి గాంధీపతాకములతోను భజన బాజాభజంత్రలతోను వచ్చి ఆసభ నలంకరించిరి. జనమునకు అన్నప్రదానము విరివిగా జరిగినది.

తెలుగుతాలూకా ఏలేటిపాడు అగ్రహారం గ్రామఖాయ పుకరణంగారైన యివటూరి పిరబసరాజుగారును వారిసెలవులో బదిలీగా పనిచేయుచున్న యివటూరి కోటిలింగంకారును అసహాయోద్యమము ననుసరించి యీసాఖికి రాజీనామాయచ్చిరి.

క్రియంతె సాయం కరదయ్యగారును, మతిమొక కాం గ్రెస్ ప్రచారకులు క్రియంతె తాళ్లపాకవాస్తవ్యులు మదనపల్లె పిచ్చిరాజుగారును కడపపడెడలములో సభలు చేర్చి యువనవ్యసింపగుడదని నుండలాభిప్రాయము కడచినసెల 31-వ లేదిన సెల 144 క్రింద నిశ్చేదింపబడిరి.

గుంటూరు అన్నదాన సమాజము: - అయ్యో, ఈదేశంబురు ఆఖరువరకు ఈసమాజమువారి తరఫున మామూలుసంగ్రహణలు 4, కి. 283 పందిరీదలకు భోజనమొసంగబడెను న్యాపతి నానుమంతరావు, కార్యదర్శి.

నర్సారావుపేట తాలూకా గొరిననోలులో 51 వంద కండగుంటలో 80 వంద శాంతివైర్యమున జేరిరి.

భారతదేశమందలి అన్నివర్ణములవారి పక్షమున ఓడంగు ప్రభువు నూతనసంవత్సరప్రాసాదమున ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధులనుగోరును జార్జి సాగ్యభోమునకు సందేశమును బంపిరి. ప్రకృత్యగౌరీయు ప్రత్యుత్తరమును బంపిరి. భారతదేశపు ప్రజలపక్షమున మీరు నూతనసంవత్సరప్రాసాదమున నావ బంపిన సందేశమునకు నేను మీకు హృదయపూర్వకముగ కందనము లర్పించుచున్నాను. అనోగ్యో సదభిప్రాయములతో భారతీయులు శాంతి విశ్వోముల ననుభవించుచు నేను విశ్వసించుచున్నాను. భారతదేశములో నాటమాకు దళుల పెట్టిన మేధామునండి భూతియు అయ్యత్యాహముతోను, గాఢచిగు రాంధ్రక్రితోను అనిన సన్మానించుచున్నానని వినుటకు నేను సంతసించుచున్నాను.

సత్యవతి తాలూకా - పాపాయపాలెం

భార్య వ్యవహారములు

ఈ గ్రామములో సహాయోద్యమము నడుపించుచు (తరలంబు దొర్లవలె) కాంతియూరు లె యుండ గత నెల 21-వ తేదీన మా యడవులలో మేయయ్య గోగణమున భార్య యుగోగీయలు పశుపాలకుల పెడకొల్లు కట్టి సుమిష గారునులందున్న బండెదొడ్డున వదలి ౬ మైళ్ల దూరమున ౧౭ దొడ్ల గ్రామమునకు దోలుకొని వెళ్లుచుండ, కొందరు కుట్టవాండ్లు గ్రామమునకువచ్చి చెప్పగా ౧. ఈవూరి శేషిరెడ్డిగారు, 2. పుచ్చిబిల్లి గోటిరెడ్డిగారు, 3. కాశిరాజు యోగానందంగారు, ౪. ఈ. విజయరామయ్యగారు మొదలగు నారు యే దెనిమిదిమంది వెంటనే పరుగెత్తిరి. వారిలో శేషిరెడ్డిగారు రేంజీ ఆఫీసును సమీపించి సవిషముగ నిట్లు పలికిరి "నాయనా-దండము. మా ప్రాణములకంటె మా ఆవులే యెక్కువ. గాన యంతదూరములో దుడ తల్లుల నిష్పంధించితే వాటి భోగ మేము చూడలేము. గనుక వాటిని వదలి కాంతియూరు లగు మమ్ములనే నిష్పంధించండి." ఈ మాటలను చెనినప్పటికైనా రేంజరుగారు ఆ రెడ్డిగారిని బూట్లుకాలితో తన్ని పిస్తోలుతో కాల్చుటోపునంతలో వాని నహతయే నిరోధింపగా, కాల్చుకుండిరి. ఇంతలో యీ గ్రామవాసులని చెప్పకగు గోటిరెడ్డిగారున్న, యోగానందంగారున్న, విజయరామయ్యగారున్న కలిసికొని, రెడ్డి నిట్లమానించినను సత్యకాంతపథముల నుల్లంఘించి, వై శేషిరెడ్డిగారి వాక్యములనే ఖండితముగ నుడివీరి అంతట అల్లరులు లేకుండగనే భార్యవారి యిష్టానుసారముగ గోగణమును తోలుకుని వచ్చిరి. పిమ్మట ౨ వ తేదీన కోనూరు పోలీసు సబ్బయ్యస్వేచ్ఛగారు సిబ్బందితో యీ గ్రామముకువచ్చి దొంగిల్ల నేరముక్రింద ౧౭ గురికి ఆరెస్టు చేసిరి. శ్రీ. ఇనస్పెక్టరుగారు "మీరొక్క మకలంది చుట చేచాల కష్టపడుదురు. జామినిచ్చి నిరాడోపరాణ కదిలివేసెద రను" అని ఆ నేరకీటులు సురక్షింపించి గాని అచటల కెవరు బడబడకుండిరి. పిందరు పుణ్యమనే పుష్పమాలలంకృతులై సుగతోమములో జాతీయ గీతములతో భజనలు చేయుచు, స్త్రీల చేతు కూడా శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానముగ నున్న సుజ్జేకరింపబడుచు సంసిద్ధము నుండిరి. ఇన్సెక్టరుగారు స్వతః పూచీపాదనే వదలితన ప్రజల సత్యవాక్యములనే నమ్మి వెళ్లిపోయిరి. తిగ్రావ్ర జాతీయగీతములతో గ్రామమందంతటను పుత్సవము గానింపబడింది.

గండవరము

(౭వ విలేఖరినండి)

జనవరి 1:-గత నెల తే 30 ది నాటి సాయంత్రము శ్రీ. పతి యామిరీపూర్ణ తిలకమ్మగారు మాయూర బహిరంగసభ నునా చేరవారి ఆసహాయోద్యమ తత్వమును విపులముగ నుపన్యసించెను. నిన్నటిదినం (31-12-21) మధ్యాహ్నం ప్రత్యేక స్త్రీలసభ జరుపబడెను. సాయంత్రము స్వరాజ్య కిలాఫత్ పతాకముల నూరిలో యుత్సవములుసలిపి తత్పతాకములను స్వరాజ్య చిహ్నములుగ నెలకొల్పబడెను. ఉత్సవానంతరము తిరిగి శ్రీమతి తిలకమ్మగారిచే కాంతి సైన్యావళ్యకలను గురించి యుపన్యసించబడెను. కాంతిసైన్యమున అప్పడే 20 మంది స్వచ్ఛంద సేనకులుగ చేరిరి. ఉత్సవమున హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనము యాయూరి భావదళకాక శుభశూచకముగ కనుబడుచున్నది. ఈ గ్రామములోని హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమునగాని, స్వరాజ్య పతాకస్థాపన గాని జనులు చూపిన యుత్సాహ సానుభూతులకు శ్రీయుత మామూటి మల్లారెడ్డిగారి గంభీర దేశసేవయే కారణము.

ఈ సంఘమున మా గ్రామ వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత ప్రియలూరు సీతారామిరెడ్డిగారు కడు యత్నమును చూపి యిరువ్వరాజ్యధికి రూ 100-0-0 లు విరాళము నొసంగిరి.

వైద్యపురం తాలూకా ముగారిగ్రామ కరణం, మనసలు గాల్గు తమపదవులకు రాజీనామ యొసంగిరి.

మండల గాంధీ

చాయాపటము వేసిన లెరు చేకరు
100 కాగితములు చేర్చి జట్టయెడు చేసిన
జట్ట 1 కి అ 10; కట్ట 1 కి ర 6
కాగ్గు 100-కి అ 4; 000 " 8 0
పవరు 1-0-4 అ 6; 1000 7 8 0
కాల దడు 1-5 అ 6; 1-5 3 3 0
మీ అచ్చుపనులకు మాకు
Pictorial Company, 41, Bra...

స్త్రీల సమావేశము.

"పురుషుల ననుగమింపుడు".

"కాంతిసేనలో చేరు."

వృద్ధ వియ్యగారి ప్రబోధము.

కాంగ్రెసు పందిరియందు గత శనివారము మధ్యాహ్నము స్త్రీలసభ జరిగినప్పుడు ఆలీపాదరులెల్లి వృద్ధ వియ్యగారు అధ్యక్షత వహించి యిటు లుపన్యసించెను:-

సోదరీ మాతలా! నాయావృద్ధదేశముందు ఇంటిలో నొకమూల కూర్చుండి జీవితశేషమును భగవచ్చింత యందు గడుపవలసిన దానను. ఇస్లాము, భారతముల చరిత్రయందు సందిగ్ధితి యేర్పడిన యీ సమయమున జవతపములందు కాలము గడపుచు మూల మూలల నుండివారు గూడ మానవ, దేశ సేవ చేయు నిమిత్తము బయటకు వచ్చుట యావశ్యక మైనది. మానవసేవను దేశసేవను మించిన ప్రాధనము లేవు. ఈరెండు లేక ఊక ప్రార్థించిన భగవంతుడైనను శ్రీతితో నంగీకరింపడు భగవంతునియందు నాకు గల విశ్వాసమును శేషసేవయందు గల యాసక్తియు నన్ని చూపనభవ కర్తవ్యత వహించునటుల పురికొల్పినవి. మీరు నా కీ కారము నొసగినందులకు నేను మీకు మిగుల కృతజ్ఞురాలను.

నేటి స్థితి.

ప్రియమగు సోదరీమాతలా! ననము పరాత్పరునియందును మనమతమునందును విశ్వాసము గలిగియుండుట ప్రథమ ధర్మము. దేవునియందు విశ్వాసము లేనివానికి మానవనిర్మితమగు ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసముండుట యసహజము. తరువాత-మన నొ మనస్థమైకమధ్యము గలిగియుండవలెను. వివిధసంఘము లందు తెగలగు అట్టిమైకమత్యములేకున్న, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, పాగోకులు, క్రైస్తవులలో మైకమధ్యము లేకున్న దేశమునకు విముక్తి గలుగదనియు మన మనుకడయే దుర్లభ మనియు అనుభవములక కనుగొన గలిగితిమి. ముసల్మాను ఘాదుపాల కాలమునగూడ, హిందూమహమ్మదీయులు సోదర భావమున నొండోరులయెడ శ్రీతితో నుండిరి దేశ చరిత్రము మనకు తెలుపుచున్నది. కానిబ్రిటిషు వర్తకులు భారతదేశమునందడుగిడినది మొదలు తమ భాగ్యము తమభోగము మన యంతఃకలహములమీదనే సంపూర్ణముగ నాధారపడి యుండునని కనుగొనిరి. విదేశపరిపాలన ప్రారంభమైనదానిగ మన జాతి క్రమముగ నద్యక్ష్యమగు చున్నది. ఇతరులు పరిశ్రమచేసి తెచ్చివెట్టినవాని నుపయోగించి మనము సోమరితనము నుఖమును ఆలపడ శేసికొంటిమి. యూరోపియనులదుర్భాగ్య సములనే మన మెక్కువగ నాకర్షించితిమి. అందువలన మనము భగవదాదేశములను దేశానసరుములను మఱచితిమి. అయితే భగవంతుడెవరు చాచిగూడదని తలచునో అట్టివారి కితరు లెంతవిషము వెట్టినను మరణము సంభవింపదు. ఏనాడు ప్రభుత్వమువారు రౌటులు చట్టము నిచ్చిగో, ఏనాడు ప. జాబు కడల నొసరిగో ఏనాడు కిలాఫతును విచ్చిన్నము శేసిగో, ఆనాడు భారతము నిడదండి మేల్కొని యప్పటినుండియు జాగ్రత్తగో నున్నది. తనభావితేయము నిర్దయాత్మకుడగు బ్రిటిషు వైద్యుని చేతులందు లేదనియు తనయందే గలదనియు భారతము స్వప్రయగ నెల్లంగెను. మనము బాధపడు చున్న వ్యాధులన్నిటిని స్వప్రయత్నమువలన తప్పించుకొని సుఖముగ నుండుటకు కృషిసల్పుచుంటిమి.

స్వప్రయత్నము

సోదరీ మాతలా! ప్రస్తుత పరిస్థితులనుబట్టి దేశమును సంరక్షించుట కట్టిమార్గము లవలంబింపబడుచున్ననో యారయుట మన కర్తవ్యము. ప్రతిదేశమునందును వివిధవర్తకులవారందురు. కాని దేవునియాదేశములు అన్నివర్తకులకును ఒకే విధముగ నన్వయమును. సంఘమునందు, దేశమునందు, స్త్రీపురుషులిరువురు నుందురు. పురుషుల కట్టివిధు లుండునో స్త్రీలకు గూడ నట్టివిధులే యుండును. స్త్రీలు తప్పించుకొనజాలరు. భారత స్త్రీలు రానురాను సుకుమారులై సోమరిపోతులై దేశ హితమునందు పాల్గొన క మూల బడి యుండుట చాల దుఃఖరమగు నంశము. నూర్తహాను, చంద్రిబి, జాన్సీరాణి, లక్ష్మీబాయి, రెయిన్సి, అపాల్యాబాయి, పార్వతి మున్నగువారు పూర్వము భారతదేశమునకుండిరా యని నేటి చరిత్రపాతకులు కంకింతురు. కాని నేడుగూడ పీఠమాతలు, దేశాసేవారత్నములగు నారీమణులు మనలో నున్నందులకు భగవంతునికి మొక్కులిడుచున్నాను. గాంధీసతి, దాసుసతి, నెహ్రూసతి, సరోజినీదేవి, అనునాయాబాయి, సురభాదేవి, బేగం మహమ్మదబాయి, బేగం అన్నాబి, బేగంకావ్యాబా, బేగంనాజుతు మెహనీ, బేగంకమ్మల

వంటి దేశసేవకురాలిడు కొందరు గలరు. గృహిణురాలిని, ఇతర నాయకమణులను వర్ణించునపుడు భావ్యతకాయుడు వైన వివరించిన మహనీయురాలిడను గూర్చి ప్రాముఖ్యముగా మూడని నేను దైగ్యముగ బలుకగలను. మీలో సీతలు, జెయినానీలు, అనేకులున్నాడు. ధర్మసంగతుడార్థము మీలో ననేకుల భర్తలు, సోదరులు, పుత్రులు, బంధువులు సంతోషముగ కల సాలలకు తెల్లినారు. ఇతరవిధము లగు కేటల పొందినారు అట్టిమహనీయులు గంపగరణీయులు.

నిర్వహణము

ఆత్మనిగ్రహము, గొప్పసుగుణములు. భగవంతుని వాగ్దానము తెప్పటికైనను సఫలము గాగలవు. మనసుఖము మనభోగము, మన నిద్ర మనమత్తు, మున్నగువాని వైకండి దృష్టిని మరల్చువచ్చును. మన దేశము పారితోగ్యమునుండి విముక్తి గలిగి, మన మతము కాంతముగ నుండగలంతవఱకు సున్నితమగు ఉడుపులను ధరించుటయు, భోగముల ననుభవించుటయు, తగవు మన కోర్కెలను సాధ్యమైనంతవఱకు తగ్గించుకొని నూలు వడికి బట్టు నేసికొని దానివైననే యాధారపడునట్లు చేసికొనవలెను. ఇట్లు చేసిన మనమగవారు మనకు కావలసిన వానియెడ ఆలోచించక వారికాలమునంతయు ధర్మసంరంభమును జనుపదముగ కొనసాగించుటయందు వినియోగింపగలరు. కాంగ్రెసు కిలాఫతుల కార్యక్రమమును నిర్వహించుటయందు మనము పురుషులతో పాటుపరిశ్రమచేయవలెను.

కాంతిసేన

ఆత్మకారము గల స్త్రీపురుషు లెల్లరు భగవంతునిసేన యందు భటులుగ చేరవలసిన సమయ మిప్పుడేలేచినది. ప్రతిజ్ఞ గ్రహించినను, వైకొనకున్నను, భారతీయులలో స్త్రీపురుషులెల్లరు కలంటిమరులని నేను చెప్పగలను. మీరు భగవంతుని తప్ప మరియొకరిని చూచి వెఱగొంద నవసరములేను. అట్టివి మీరు ఆలోచింపక యే కార్యమును గాని చేయవలరు దేశక్షేమి యెట్లు క్షిప్తము గ ను న్న దో మ న (స్త్రీలు) స్థితి గూడ నట్టియున్నది. చె ఆ సా ల కేటలకు భయపడవలదు. మీ మీ మతసాంఘిక సాంప్రదాయములను మఱువరలదు. మీరుగ కయ్యమునకై కాలాత్రవ్యవలరు కాని సమయము వచ్చినపుడు వెనుపడవలరు. కొరాన, కాస్త్రీములను, మీరుమఱువరలదు మన పురుషులందరును జెయిలులో నున్నపుడు మీరే స్వాతంత్ర్యస్వభమును ప్రతిష్ఠించి పోషించుచుండవలెను.

స్త్రీలబాంధ్యత

మనపురుషులలో నగ్రగణ్యులగువారివెల్ల వెఱసాలలకు బంధింపబడు మార్గము రాజ్యాంగము నెటులు నడివెనో, అటులే మనము పురుషులకార్యములను నిర్వహించుచుండవలెను. నేడు-వ్రణితులకు చికిత్సచేయుచున్న మీరు, నూలువడికింపచున్న బట్టలు నేయుచున్న మీరు, దేశసేవకవసరమగు క్రవ్యమును శేషమీరు, కాంగ్రెసు కిలాఫతు సందేశముల నర్దెసల ప్రసరింపజేయుచున్న మీరు, సమయము వచ్చినపుడు దేశీయ మహాసభ యందు కూర్చుండి రాజ్యాంగమును నడుపవలసియుండురు. ప్రాయశః సంధిసభలో కూర్చుండి విమాత్యభూమిపక్షమున, మీ మతము పక్షమున, వరకులను నిర్దయింపవలసి వచ్చును. ఓర్పు గలిగి యుండుడు. మీభావములు మీయా శేగమును ఆశుకొనుడు. భగవంతుని రాజ్యమును ఇచ్చట మరల సుస్థాపితము శేసి విమాత్యులను వికృతసగునల్లు భగవత్సన్నిభ్యమున మీరు నమ్రులై ప్రార్థనల సలుపుడు. ప్రపంచమునందలి మహా పాతక ముపశమించుచుగాక! ధర్మము విజయము వడయుగాక! ముసల్మాను పవిత్రస్థలములన్నియు యథావిధిగ కాలీపు పరమగుగాక! మన మాతృభూమియందు స్వాతంత్ర్యభాన దుడయించుగాక! ప్రపంచమునందు కాంతి నెలకొనుగాక!

ఓం కాంతి కాంతి కాంతి

మహాసభకు వందలకొలదిగ నేలేంది యుండిన వారీరులు వియ్యగారి యుపన్యాసమును వేనోళ్ల స్తుతించుచు యథేచ్ఛం జనిరి.

"డిసెంబరు 3౧ వ తేదీన విశాఖపట్టణము సముద్రపు తీరాడున పురజనుల బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీయత మాతమ్మలీ రామచంద్రకాస్త్రీగా రధ్యక్షతవహించిరి. కాంగ్రెసువారిచే చేయబడిన తీర్మానమును శ్రీయుత కొల్లూరి న్యాయనారాయణ గుప్తాగారనువదింపగా ఆయ్యురని వెంకట్రావుగారిచే బలపరుపబడగా ఎల్లరిచే ఆమోదితమయ్యెను. విజయనగరం డివిజనులో కొన్ని గ్రామములలో పోలీసు ఉద్యోగములు విజయనగరం ప్రెస్టివారికి జెప్పి జాతీయోద్యమమున పనిచేయువారి ఉద్యోగములు తీయించెదమని లేదరించిరి. కాని ఆ లేదరింపుల కందరును లొంగలేదు. కాంతిసేనయందు ఇప్పటికి విశాఖపట్టణమున ౧౦౪ గురు చేరినారు.

నిర్బంధవిధాన విజృంభణము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము
పాలకొండ కేసు

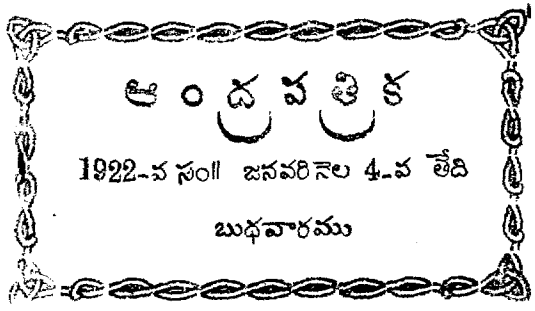
గాంధీదాసు కాళ్లకుారి కృష్ణమూర్తిగారికి 2 వ తేదీన
1888 ప్రకారము నోటిను పంపబడెను. 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము
1 గంటకు దాసుగారు కొద్దుకు వెళ్లిరి. పోలీసువారు 10, 12
ఏండ్ల క్షుద్రవాండ్లను ముగ్గురిని సాక్షులుగా తెచ్చిరి. తెల్లొంగి
మిరాసీదారు. కరణము కొడుకొకడను. వయసు 15 ఏండ్లు. పాల
కొండ గ్రామ ముననలుతమ్ము లిద్దరు. వయసు 12-10. నలు
యినప్పకర్తరు పాలకొండలో తేనెందున 6 వ తేదీకి వాయిదా
వేసి జామీను పూచీకత్తు నియంతగా కృష్ణమూర్తిగారు ధైర్య
ముతో నిరాకరించిరి. (తంతివారు)

అ: హాబుదుల్ వెనుక శ్యామలాలు సెహూగాతిచే
నడుపుడును దిన యాపత్రిక 2000 రూపాయలు భరావతు కట్ట
వలెనని జిలా మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను.

కలకత్తాలో నిద్రవరకు పట్టుకొనబడిన మామీనహారు
మామీనహారు ఆను కలిసి మరయొక భలాభతు యుద్ధోత్సాహిని లెవ
తేదిన వదలివేడి. నీతి నివారకు ఆక్రమసంఘసభ్యులని పట్టు
కొనితి.

ప డిటి మూలవ్యాసాగారు కాల్కనైసు సంప్రదాయము నంగీ
కరించి సంతకము చేయుటనుగూర్చి కొందరు పోరబాటు అభి
ప్రాయపడుదున్నారని తెలిసినది. ఇంతకుండవాసులు న్యాయ
సమర్థతములును కాంతియుతములు నగు నర్హసాధనముల విని
యోగించి స్వరాజ్యమును బడయుటయే కాల్కనైసుయొక్క
ముఖ్యోద్దేశము అనునదియే సాంప్రదాయము. దీని కంగీకరించి
మూలవ్యాసాగారు సంతకముచేసిరి. ఇట్లైనను సంతకముచేసినను
అంతమత్రమున జారు అసహాయాత్మ్యము నంగీకరించిని గాని
నిరకరించిరనిగాని తేలదు. ఈసంతకమువలన వారి కాపాధ్యత
నిమియును కలుగదు.

సర్ అనుతో ఘ ముఖర్జీ గారికి అంతుకముందు గోజు పంజాబు విశ్వవిద్యాలయపు కేంద్రవర్గము వారొక విందుచేసిరి. లాహోరు నగరమందలి పంగియులు మరియొక విందుచేసిరి.

స్వరాజ్యమహాసభ

క. వృద్ధ లోకాలకు యున్నను,
బుద్ధియే యెవ్వరికి వారి బూజంపంగా
నిధరణకులతో గుణ,
వృద్ధుని భావించిమి త్రివిక్రమ భక్తిక.

భార. స. 27

భారతజాతీయసభ యాత్రీకులు ఖాదీనగ రమునందు జాతీయతీర్థయాత్రను సేవించి గాంధీమహాత్ముని సందర్శించి భారతమాత నారాధించి స్వరాజ్యప్రసాదమును గైకొని యాత్రీకులు వారి భక్తిక్రీడల కనురూపమైన ఫలము ననుభవించుచు స్వస్థలములకు జేరియుందురు. లక్షల మందిప్రజలు గాంధీమహాత్ముని దివ్యరూపసందర్శనమును జేసి చరణారవిందములను పూజించి చరితార్థులైరి. లక్షలమందిప్రజలు గంటలకొలది కాలము మహాత్మునిదర్శనార్థము వేచియుండుటను జూచినవారలకు మహాత్ముని ధర్మకృతి భ విశదమైనది. మహాత్ముడు నాయకులకు ప్రేమపూర్వక ప్రతినిధులకు ప్రత్యేకముగను రాష్ట్రసముదాయమునకు దర్శన ముసంగి ధర్మపదములను జేసి సందేహనివృత్తిని జేయుచుండెను. ప్రత్యేక సంప్రతింపులందును విషయనిర్ధారణసభయందును మహాసభయందును గాంధీమహాత్ముడు చూపిన సహనము ప్రజ్ఞ ధర్మప్రియత్వము గాఢమైన స్వరాజ్యనూతాపమును విశదము చేసినది. స్వరాజ్యసిద్ధికి కేవల మంగవస్త్రధారణమును జేయుచు నిద్రాహారములను విసర్జించి యాత్మసమర్పణమును జేసిన గాంధీమహాత్ముని దుఃఖానుభవమునందు కతాంతమైనను దుఃఖానుభవము లేని స్వరాజ్యయాత్రీకులకు స్వస్థలములందువలె ఖాదీనగరమునందును స్వరాజ్యమహాసభయందును స్వరాజ్యానుభవము గలుగకుండుట యందు విచిత్రము లేదు. అత్యానుభవము లేని యాత్రీకులు వారి ప్రాంతవాసులకును కాంగ్రెసు సంఘములకును ప్రజలకును దెలుపగల సందేశము వారి యాత్మానుభవమున కనురూపముగ నుండును. స్వరాజ్యసిద్ధికి దుఃఖానుభవమే భారతదేశ వర్ణితులందు ప్రధానసాధన మని కిరి వ భారత జాతీయమహాసభ నిర్ణయించినది. ఆధర్మనిర్ణయమునే స్వరాజ్యయాత్రీకులు ప్రజానుభవమునకు దెచ్చినపుడు స్వరాజ్యవైభవము భరతఖండమునందు సర్వత్ర ప్రత్యక్షము గాగలదు.

స్వరాజ్యము - దుఃఖానుభవము

కలకత్తా నాగపురము మహాసభలు ధర్మయుక్తమైన యసహాయోద్యమము స్వరాజ్యసంపాదనమునకు సాధన మని నిర్ణయించినది. ఆనిర్ణయములనే జాతీయసభోపసంఘమును కార్యనిర్వాహకసంఘమును నాచరణమునందు బెట్టుటకు గతించిన పండ్లెండుమాసములందును జేసిన ప్రయత్నములు సర్వత్ర తెలిసియున్నవి. విజయవాడయందు గూడినసభ స్వరాజ్యనిర్వహణమార్గమును నిర్ణయించినది. ఆ నిర్ణయములను ప్రజలు బాగుగ నిర్ణయించి స్వరాజ్యార్హతను వ్యక్తము చేసిరి. గతించిన మూడు మాసములందును ప్రజలు శాస

నాతిక్రమణమును జేసి శ్రీకృష్ణజనసభాసములకు నిర్బయముగ బోవుచు స్వరాజ్యావృత్తను వ్యక్తము చేసిరి. ప్రజలు స్వరాజ్యసిద్ధికి వారి వారి వృత్తులను వదలుటకు భాగ్యభోగములను విడనాడునపుడు స్వరాజ్యానుభవము వారి హృదయములందు గలిగినదని విశదమగుచున్నది. ప్రధాననాయకులు లజపతిరాయి నెహ్రూ దాను మహాత్ముదాలి గారలు మొదలగువారు స్వరాజ్యప్రాప్తికి కారాగృహవాసమును స్వీకరించి దుఃఖానుభవసాధనమును ప్రజలకు కరతలామలకము చేసిరి. అహమదాబాదునందు గూడిన మహాసభ మహానాయకుల యాచరణ మె స్వరాజ్యసంపాదనమునకు గొప్ప సాధన మని నిర్ణయించినది. ప్రజలు శాసనాతిక్రమణమును జేయుచు కారాగృహవాసమును స్వీకరించుచు దుఃఖానుభవమును బొందుచున్నపుడు స్వరాజ్యానుభవమును వారి హృదయములందు ప్రత్యక్షమగుచుండును. అసహాయోద్యమమునందలి చివరమెట్లు నెక్కుట కెట్టి సంతోషమున్నను మానవధర్మవిరుద్ధములైన శాసనముల నతిక్రమించుట కెవ్వరికిని సభ్యంతరముండజినదు. తటస్థులైన వందేత మదనమోహనమాలవ్యగారు సయితము ప్రభుత్వవిధానమును తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు. ఈ పరిస్థితులందు ప్రభుత్వానుగ్రహమునను చేత జిక్కిన సాధనములనే వినియోగించి స్వరాజ్యమును బడయుట యుక్తమని జాతీయమహాసభ నిర్ణయించినది. ఈనిర్ణయము ముందంజవేయ దలచినవారల కాశాశంగమును గలుగజేసినను దేశప్రయోజనములను గమనించెడివారికి కాంగ్రెసునిర్ణయము యుక్తముగ నున్నది. స్వరాజ్యమును నిర్ణయించుచు ముఖమైన శాసనాతిక్రమణమును జేయునకు ప్రాధికారమును ప్రయత్నించుట జేయుచున్నాడు. స్వరాజ్యనాయకుడైన మహాత్మునిమార్గము నవలంబించుట విజయసాధనము. ప్రయోజనమును గమనించియే గాంధీమహాత్ముని స్వరాజ్యనిర్వాహకునిగ జాతీయమహాసభ నియమించినది. ఈ యపూర్వనియమమువలనను గలుగగల ప్రయోజనము కాలము విశదము చేయగలదు.

గాంధీ - నిర్వాహకుడు

అహమదాబాదు కాంగ్రెసునకు గాంధీ కాంగ్రెసుని నిర్వచనముచేయుట సమంజసముగ నుండును. కార్యనిర్వాహకసభయందును విషయనిర్ధారణ సభయందును మహాసభయందును మహాత్మునిభావము లామోదితములై తీర్మానములంగీకృతములైనవి. ప్రజలకు మహాత్మునిపట్లగల పూర్ణవిశ్వాసమును కిరి వ జాతీయమహాసభ విశదముచేసినది. పూర్ణత్యాగి యైన మహాత్మున కేయధికారము గలిగినను నది స్వప్రయోజనములకు వినియోగకడ దని యాబాలగోపాలమునకు తెలిసియున్నది. వివదంబుధియందు మునిగియున్న దేశము నుద్ధరించుటకు కంకణమును గట్టుకొనిన గాంధీమహాత్ముని యజ్ఞపురుషునిగ శాసకునిగ ఆదేశకునిగ నిర్వాహకునిగ నియమించి ప్రతినిధులు స్వధర్మమును నిర్వహించిరి. స్వరాజ్యసంప్రాప్తికి నిర్ణయించిన గడువు దాటినది. గాంధీ పటాటోపములు విఫలములైనవి. కాంగ్రెసు వెనుకంజ వేసినది. ఇట్టి యాక్షేపణలు లెక్కకు మించి బయలుదేరవచ్చును. కాని అహమదాబాదు సభను ముఖ్యమైనతీర్మానమును విమర్శించెడివారల కీయాక్షేపణల దుర్బలత్వము గోచరమగుచున్నది.

నాగపుర మహాసభ శాసనాతిక్రమణిని నిర్ణయించలేదని గతసంవత్సరమునందు సభాధ్యక్షులు విజయరాఘవాచార్యులు ప్రకటించుచుండిరి. అహమదాబాదు మహాసభ శాసనాతిక్రమణి నీతిని నిర్ణయించి శాసనాతిక్రమణమార్గమును జూపినది. అసహాయోద్యమమునందలి ఇతర మార్గములను యోచించి యాచరణమునందు బెట్టుటకు గాంధీమహాత్మునకు పూర్ణాధికార ము సంగినది. స్వరాజ్యానుభవమును మహాజనులకు ప్రత్యక్షముచేసినది. అధికారవర్గమునందు మహాసంచలనమును గలుగజేసినది. మితవాదనాయకులను మేలుకొలిపినది. ప్రజాహృదయమునకు స్వరాజ్యానుభవమును సన్నిహితము చేసినది. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించలేదనియును వన్నుల విషయము నిర్ణయములేదనియును ప్రత్యేకపాలన స్థాపన మేర్పడలేదనియును నాక్షేపణ జేయుటయును నిరాశగలుగుటయును సహజము. కన్నులు తెరిచి దేశవరిస్థితులను జూచుచున్నవారల నీయాక్షేపణలును నిరాశయును చలించజేయుజాలవు ప్రజలకుగల స్వరాజ్యదీక్ష లోకమునకు విశదమైనది. ప్రజాశక్తియును వ్యక్తమైనది. అధికారహృదయమునందు బెదురుగలిగినది. అసహాయోద్యమనాయకులతో సంప్రతించుట కధికారవర్గ మిచ్చగించుచున్నది. జాతీయసభాదేశమును నిర్వహించుటకుగాంధీమహాత్ముడునుడుముగట్టినిబావబోయున్నాడు. ఈసందర్భములందు స్వరాజ్యకాము లెంతత్యాగమును జేయుదురో అంతశ్రమించు. స్వరాజ్యముని త్యాగసాధనమునకు రాగలడు. ప్రజలు స్వరాజ్యమును జేయుటకు సంసిద్ధులై ప్రాణమానధనములను సమర్పించవలె నని లక్ష్యముజూచుచున్నది. నిర్ణయమును పాలించి భారతీయులు స్వరాజ్యసంపాదనమునొచ్చుచుండుగాత! ఈ విషయదేశయందు దేశోద్ధరణమునకై గాంధీమహాత్ముడు పూనిన మహాభారమును ప్రజలు గమనించి వారి యాజ్ఞలను పాలించి మాతృదేశబంధనములవిమోచనమునకు వారి శక్తిసామర్థ్యములను వినియోగించి ధర్మప్రదమైన స్వరాజ్యస్థాపనమును బడయుదురుగాత!

చీరాల : నాయకుని సందేశము

యస్, శ్రీనివాసయ్యంగారు స్వరాజ్యపత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, చీరాల నాయకులగు ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని తిరుచనాపల్లిలో జూచితి ననియు, చీరాలప్రజలు లొంగిపోవగూడదని వారు ఆతురముతో బలికిరనియు, తాము గూడ అట్టి సందేశమునే చీరాల ప్రజల కొనగదమనియు, నుడివియుండిరి. చీరాల ప్రజలు, ధర్మసంరక్షణార్థము చూపిన పట్టుదలయు స్వార్థత్యాగమును, ధైర్యోత్సాహమును, హిందూదేశదృష్టి నరికట్టినవి. చీరాల ఇతర ప్రదేశములకు మార్గదర్శకమయ్యెను. ప్రతిగ్రామమునందును ప్రజలీ రీతిన సంఘీభావముతో పాటుబడుచో, దేశమోక్షము అనతికాలములో చేపూరియుండును. తమ నాయకుని తమ మధ్యనుండి గొంపోయినను గూడ, చీరాల ప్రజలు తమ నిశ్చయమును విడనాడకుండిరి. లాలనలు గాని బెడరింపులుగాని, వారి నిశ్చయము నింతవరకును మరల్చజాలక బోయెను. స్వయంనిర్ణయ రింతవరకు పోరాడుచుండిరి. స్థానికసమస్య యొసనను, దా ప్రాముఖ్యము భేషారిన?

స్వస్థమైన ధర్మముకొరకు చీరాల పోరాడుచున్నదో అట్టిధర్మము కొరకు అఖిలభారత వర్షమును పోరాడుచున్నది. ఎవరికిని బనిలేని ముస్లిముని పాలిటిని తొలగింపుడని గోరుచు, ప్రజాభీష్టమును సరవేర్పవలయునని చీరాల గోరుచున్నది. ప్రజలు వాంఛించి రీతిని వంజాయి, కిలాఫాత్, శ్వరాజ్యసమస్యలను పరిష్కరించి, వారి యభీష్టమును తీర్చవలయునని భారతభూమి గోరుచున్నది. ఈదృష్టితో జూచిన, చీరాల సమస్య, రాజ్య సమస్య యందంతర్భాగమున్నది. స్వరాజ్యసమస్య పరిష్కారమయిన దిల్లరసమస్యలు పరిష్కారము గాంచవు. చీరాల సమస్య యుదయించినది. శేషముక సమస్య యుదయించును. ప్రజల దృఢము మొక ప్రదేశమున నెగ్గినచో ఇతరప్రదేశములందు నెగ్గకమానదు. ఒక ప్రదేశమునందు జలు తమ ధర్మమును వదిలిపెట్టినచో, ఇతర ప్రదేశములవారికి కూడ నిరుత్సాహము గలుగును. చీరాల ప్రజలు విజయము బడయుచో, ఆంధ్ర ప్రదేశమును తనూలమున భారతవర్షమును విజయము గాంచగలుగును. ఆకారణముచేతనేబర్మోలీ లూకానొక్కదానియందు శాసనాతిక్రమణము గంభించి, దానిని భారతవర్షమున కంతకును పుష్కలధర్మముగ నుంచునట్లు చేసెనని, మహాత్ముని వాగ్దానము చేసి యుండెను. దేశము విజయము నొనరించుచున్నది, చీరాల ప్రజలు తమ పట్టుదలను విడనాడలేని, ఇతర ప్రదేశములవారికి నిరుత్సాహము గలిగించినవారయ్యెడను నాయకులగు గోపాలకృష్ణయ్యగారు అత్యగ్రమును నిరర్థకములగు పోరాటయ్యెడను. ప్రజలంతవరకును ధీరత్వతో గావించెడి త్యాగమును ధీమాను తములగును. అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసుతీర్మానముననుసరించి, దేశమునందు యనేక బాధల నెదుర్కొన సంసిద్ధమయినది. చీరాల భరించుచున్న కష్టములకన్న నెక్కువ కష్టముల ననేకములను దేశమంతయు భరించుచున్నది. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున చీరాల వెనుకంజవైచుట ద్రోహమగును. ఆత్మగౌరవమునకు ప్రతిబంధకమగును. నాయకులగు గోపాలకృష్ణయ్యగారు, చీరాల ప్రజలు తమ నిశ్చయమును విడనాడవలదని, కారాగృహమునుండి హెచ్చరించుచున్నారు. కారాగృహమున నున్నవారి మనస్సు చీరాలమీదనే లగ్నమైయున్నది. యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు కూడ చీరాల ప్రజలు తమ నిశ్చయమునుండి మరలవలదని, సందేశ మంపుచున్నారు. నాయకుల హెచ్చరికను చీరాల ఆలకించి ధైర్యమువహించి పాలుబడుట ధర్మము. నిరంకుశ విధానము, ప్రశ్నచూచిరకాలము తృణీకరింపజాలదు. చేతనున్న యధికారమును దుర్వినియోగము చేయుట సులభము. దానిని నేర్పుతోవాడి, ప్రజాభీష్టమును నెఱవేర్చుటయే కష్టకార్యము. అధికారులు నిరంకుశముగ ప్రవర్తించి, ప్రజాపీడనకు దోడ్పడుచున్నప్పుడు, సంస్కరణములను ప్రసాదించి యుండలేదు. ద్వంద్వప్రభుత్వ కద్దరిని నెలకొల్పిన యుద్దేశమదిగాదు. ప్రజలు పడెడి బాధల కిసుమంతయయినను కనికరము జూపక, ఎప్పటికయినను అధికారుల వంతము నెఱవేరకుండునా యని భావించుట, ప్రజాపరిపాలనా సూత్రముల కన్నిటికిని విరుద్ధము. చీరాల ప్రజ లొకవేళ తమపట్టును విడనాడక చచ్చినను, అది అధికారుల కే నూరదముగాదు. ప్రజాభీష్టము నడగ ప్రభుత్వ వారిని చిరకాల మావరించి స్వంగ సంస్కరణములు ప్రజా

స్వాతంత్ర్యమునకు దోహద మొనగుటకు మారుగ, స్వాతంత్ర్యభంగము గావించుచున్నవను భావము దేశమున వ్యాపించుటకు, చీరాలవిషయమై ప్రజాసత్తా శాఖావభుత్వము గనుబడిన విపరీతదృక్పథము, విశేషముగ తోడ్పడెను. శ్రీనివాసయ్యగారివంటి ప్రముఖులు శాసనసభలు నిరుపయోగములని భావించి, సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చుటకు తోడ్పడెను. ఇట్టి వ్యతిరేక ఫలితము గలుగుచున్నను, స్థానికమంత్రి తన మార్గమును విడనాడుటలేదు. ప్రజలకు గలుగుచున్న మితిలేని యిబ్బందులు తొలగుటకు ప్రభుత్వ విధానము మారి స్వరాజ్యమునకుచోటియవలెను. దేశమంతయు ఇందునిమిత్తము దీక్షబూని పని చేయుచున్నది. చీరాలయు స్వరాజ్యస్థాపనము జరుగువరకు, తనదీక్షను విడనాడక పాలుబడెనేని, అఖిలభారతవర్షపు కృతజ్ఞతకు పాత్రయగును. చీరాల తనకీర్తిని నిలుపుకొనుగాక !

వ్యత్యాసము

అధికారుల వలంబించెడి తీవ్రనిర్బంధములకును, కాంగ్రెసుసభ కనుబడిన మనోనిగ్రహమునకును, వ్యత్యాస మెల్లరకును గనుపించుచునే యున్నది. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యముల నరికట్టుచు వారి దృఢత్వము నిరాకరించుచు, మీరుమిక్కిలి వారిని తీవ్రనిర్బంధములకు లోను చేసినపుడు, వారిలో సామాన్యముగ నెట్టి యాగ్రహము ప్రబలమో యూహించ వీలగును. ఇట్టి విషయపరిస్థితులలో సయితము ప్రజలు ఇంద్రియనిగ్రహమును కోల్పోవలేదు. దౌర్జన్యమునకు బూనలేదు. మహాత్ముని యాజ్ఞల నతికమింపక వారు నడచి యున్నారు. అందుచేతనే దేశము నందర్భములందు జూపి యుండెను. కాంగ్రెసుసభలో ప్రజాస్వామ్యాదర్శమున కంగీకరింపక, కాంగ్రెసు క్రీమను గాంధీ మహాత్ముని నెదుర్కుచుటయు, సభ్యులు వారి ఆభిమతము నంగీకరించుటయు జూడ, దేశ మొక వంక తమకు చేకూరెడి అన్యాయమును సహించుటకు, వేరొకవంక నిరాశజెంది తీవ్రవాదము నవలంబించుట లేదని తెల్లమగుచున్నది. బ్రిటిషు వారిని వశ్చాస్త్రప్రహారముల గావించగలకత్తి తమకు గలదని, భారతీయు లింకను భావించుచున్నారు. అందుచేతనే కేవలము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోయెడి మతమునే స్థిరపరచుట కంగీకరింపరయిరి. భారతవర్ష మీ సందిగ్ధతనుజూపగలిగిన నిగ్రహ భావమునకు, ఆంగ్ల దేశము కృతజ్ఞతజూపుట ధర్మయగును. ఇంకను మిగిలిన అవకాశము నైకొని, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందు భారతవర్షమునకు వెంటనే గౌరవ స్థాన మొనగుట సంభావ్యము. లేనియెడల, నష్ట మాంగ్ల దేశమున కే విశేషముగ గలుగును. గాంధీ మహాత్ముని ప్రజాస్వామ్యశయమును నిరాకరించుటలో, బలహీనత జూపెనట్లు వ్యభిచితంపు. దీనియందే నిజబలముగలదు. ప్రేమ మూలమున నెట్టి దుర్గుట కార్యము లయినను, సులభ సాధ్యములగును. అహింసాతత్వమునకు, ప్రేమయే మూలాధారము. ప్రేమ మూలమున అరిష్టమును జయించుట సులభము. గాంధీమహాత్ముని విశ్వాసము, గభీరమయినది. అట్టి విశ్వాసమే ఎల్లర నావహింపవలయును. హింసకన్న, అహింసకు చేయి మడంగు లధికకత్తిగలదని వారి కప్పుడు గోచరించును. ప్రజ లాత్మవిశ్వాస పూరితులగు నపుడు, పాలకులు విధించెడి నిర్బంధములు విఫలములగును. వారపుడు ప్రోవకు రాక తప్పదు. భారతవర్షపు

భావిదశ, భారతీయుల హస్తములందే గలదని, ఇప్పుడు గనుపించినంత స్పష్టముగ నింతకుమున్ను గనుపించియుండలేదు.

కోర్టులు: రాబడి

1920 సంవత్సరపు మద్రాసు రాష్ట్రపు పినిలు కోర్టుల వివేకబట్టి, ఆసంవత్సరమున పినిలు క్రిమినలుకోర్టులనుండి రు.122,13,929 ల రాబడి చేసారెను. వ్యయము రు.115,46,523 లయ్యెను. రు.667,401 ల వికరపు లాభము గలిగెను. ప్రజలకు గలిగిన లాభమేమి? పోరాటములు హెచ్చుటయు డబ్బు ధండుగ యగుటయు, తలస్థించెను. ఇకనయిరను, ఏమైనను రాగ్రామము సందేశము తగవులను మధ్యవర్తుల వ్వారా పరిష్కరించుకొనుట ధర్మముగాదా?

యువరాజు బర్మా

యువరాజుగారు 2 వ తేది ఉదయం రంగుకోచేరికి ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగ రాజుపాట కిరువైపులించి హస్తస్థములు గావించుచు యువరాజునకు స్వాగతమొసంగిరి. ఉచిత గౌరవములతో యువరాజుగారు ఊరేగి, కార్పరేషన్ వారి స్వాగతి పత్రమును అంగీకరించి ప్రభుత్వభవనమునకు వెళ్లిరి. మాన్యమంతయు అతిశయముగ ఆలంకరింపబడెను.

2 వ తేది మధ్యాహ్నము యువరాజుగారు విశ్వవిద్యాలయమునకు వెళ్లిరి. విద్యార్థుల పక్షమున రాజభక్తి పూరితమగు స్వాగతపత్రము ఇవ్వబడెను.

పిమ్మట డబ్బులపై పాఠ్యసదు యువమునందు పాలు నైకొనిన యుద్ధభటులను యువరాజుగారు చూచిరి. రాత్రి ప్రభుత్వభవనమున దోక గొప్పవిందు దాన్పుజరిగెను.

3-వ తేది మధ్యాహ్నము ప్రభుత్వభవనమునందు మరి యొకవిందు జరిగెను. పురప్రముఖుల సేవలు విందునకు వచ్చి యున్నారు. బాబులు, బాలికాభయల ప్రదర్శనమును యువరాజుగారు చూచిరి.

రంగుకో జమీఖానకబ్బునందు 3-వ తేది రాత్రి విందు దాన్పు జరిగెను.

మలబారు.

218 గూర్కా రెజిమెంటువారు కున్నచుదు హజి గారు ఆశి ఆశుచరు లుడు ప్రదేశమున ముట్టడి చేసిరి. విప్లవకారులు తప్పించుకొనిపోయిరి. 6 తుపాకులు 200 కత్తులు ముగ్గురు విప్లవకారులు మాత్రము పోలీసువారి వశమయినవి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

కేసులు.

ఫెర్రోకు బ్రిడ్జి ధ్వంసముకేసు ప్రముఖులందరను నేరము 5 గురు మాఫియాలపై మోపబడెను. ఈ కేసు 9 వ తేది విచారణ చేయబడును.

పుల్లండ్ స్పెరి శంకరజ్ నాయుగారిని చంపిరను నేరము తీసుంది మాఫియాలపై మోపబడెను. ఈ కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

బెంగళూరు నగరమునందు యావక్కారత బాలభటుల సంఘములవారు కొలంబో, అలహాబాదు, మదరాసు నగరములందలి 80 సమాజములనుండి వైగా కృష్ణరాజా ప్రభుసహాయపు పోటీపందెములందు బాల్మనుటకు వచ్చిరి. ఈ పందెములు గత సోమవారముతో ముగిసెను. బాలభటుల నైపుణ్యమును జూచి ఆనందించుటకు యువరాజుగారితో సహా 10000 మంది సమాహము చేరియుండిరి.

నమ్మకద్రోహము, మోసపుసంతకములు, దొంగతనములు చేసి కలకత్తానగర మందలి ఛార్మర్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా అసిస్టెంట్ క్యాషియరు కృష్ణచంద్రమూర్తి రు.271000 ల 16 లండ్సు బ్యాంకు పత్రములను అపహరించె నని కడ గొనబడి, డిసెంబరు 30-వ తేదీని ఆరెస్టు చేయబడెను.

పొదలాడ కళణం పొన్నాడ కృష్ణమూర్తి గారు అసహాయోద్యమము ననుసరించి తమపనికి రాజీనామా యిచ్చిరట్లు ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

తేదిన యచ్చి నారు.

ఖయదీల విధి

చదుంగుయిండియా

“జెయిలు నియమములకు వ్యతిరేకముగా నసహాయోద్యమావలంబులు జెయిలునందు వందేమాతరమని కేక వేయవలెనా? ఈ వచనము సామాన్యఖయదీల సుదేశ్ పూరితుల జేసి దౌర్జన్యమునకు సింపనమృను. మంచి భోజనముకొరకు గాని మరి యే ఇతర సదుపాయములకు గాని అసహాయోద్యమావలంబులు నిరీక్ష్యమునకు గడంగవచ్చునా. హోరాలుది:ములందును మరి ఇతర దినములందును అసహాయోద్యమ ఫైదీలు జెయిలునందు పనిజేయకుండ ఎమ్మెకట్టవచ్చునా? వారి యంతికాత్మకు వ్యతిరేకముగ నన్ను నే దప్ప అసహాయోద్యమావలంబులు జెయిలు నిబంధనలను శిక్షణమును భంగపరుప హక్కు గలదా?” ఇట్టి తండ్రివార్త కలకత్తాలోని ఒక అసహాయోద్యమావలంబుకు డగు స్నేహితునినుండి నాకు వచ్చెను. కొంద రసహాయోద్యమ ఫైదీలు జెయిలుశిక్షణ ననుసరించుట లేదని తాను వింటి ననియు, జెయిలుశిక్షణ ననుసరింపవలసినదని తండ్రివార్త ఈయవలసినదని నన్ను కోరుచు భారతదేశమునం దింకొక ప్రాంతమునుండి మరి యొక అసహాయోద్యమావలంబుకు డగు స్నేహితుడు నాకు తండ్రివార్త నుచ్చెను. దీనికీమాదుగా, తమవై విధింపబడిన జైలు శిక్షణము నంతయు సహనముతో జాగ్రత్త ననుసరించుచున్న ఫైదీలను నే నెరుగుదును.

వేలకువేలు ఖయదునకు జనుచున్న ఈ సమయమున అసహాయోద్యమ ఖయదీ, తన దౌర్జన్యరాహిత్య ప్రమాణము ననుసరించి, తాను యెట్లు ప్రవర్తించవలసినదియు తెలిసికొని యుండు టావశ్యము. అసహాయోద్యమముయొక్క పరిమితులను తెలిసికొనకపోయినయెడల నది యొక ధౌర్జన్య నుండు టకు మారు స్వేచ్ఛాప్రవృత్తిగ మారను. అందుచే నది దోష మగును. ధర్మాధర్మములను వేరుచేయు గీత చాల సన్నముగ నుండును. చాల సమయములం దది గనపింపనంత సన్నముగ గూడ నుండును. అగీతను భేదించుకొని పోవచ్చును. అది స్పష్టముగ గన్పించుచుండును.

అట్టితరీ, సామ్రాజ్యమున ప్రవర్తించినందులకు గాను జెయిలునం దున్నవారికిని దుర్భాగమున ప్రవర్తించినందులకు గాను జైలునం దున్నవారికిని భేదమేమి? ఇద్దరును సామాన్యముగ నొకేమాదిరి దుస్తుల ధరింతురు. ఒకమాదిరిభోజనమునే భుజింతురు. బహిరంగ విషయములలో నెద్దరును ఒకేమాదిరి శిక్షణయందుండురు. కాని రెండవతరగతివారు ఆశిక్షణమును అయిప్తుముతో ననుసరించుచు రహస్యముగా నాశిక్షణమునకు వ్యతిరేకముగ మెలగుదురు. జేయగలిగినయెడల ఒహిరంగముగ గూడ నట్లు గావించురు. ప్రధ మతరగతివారు హృదయపూర్వకముగ జెయిలు శిక్షణమునకు ఒడ్డులై వర్తించుచు, వారు జెయిలువెలుపల నున్నప్పటికంటె తమ యోద్యమమునకు ఎక్కువ ఉపయోగ కారులును అర్హులును అగుదురు. జైలులందు దున్నవారిలో నెక్కువ ప్రదర్శనపుష్పాలు వెలుపల నున్నప్పటికంటె యోద్యమాభివృద్ధి కెక్కువ యుపయోగకారు లగుచున్న సంగతి మనము గ్రహించితిమి. జెయిలు శిక్షణ ఎంతసరిగ ననుసరించిన సంతసేన యొచ్చునట్లు.

జెయిల్లను నాశనముజేయ మనము దల వెట్టలేదను విషయము జ్ఞాపకముండుకొనవలెను. స్వరాజ్యమునందు గూడ జెయిల్లనుంచవలసియుండును. స్వరాజ్యము వచ్చినతరువాత నిజముగ దుష్టకృత్యములూనేర్పినవారు స్వేచ్ఛగ వదలి వేయబడుదురనిగాని ఇంతకంటె చాల బాగుగ నాదరింపబడుదురనిగాని వారను కొనునట్లు మనము ప్రవర్తించినయెడల చాల కష్టము. రిఫార్మటరీ పాఠశాలలయందు గూడ క్రమశిక్షణము విధింపబడును. ప్రస్తుత జెయిల్లన్నీటిని రిఫార్మటరీలుగ జేయవలెనని వాయాకయము. జెయిలుశిక్షణమును తృప్తికరింప ప్రోత్సాహపరచిన ధౌడల స్వరాజ్యసంపాదకను అడ్డుపెట్టినవార మగుదుము. మనము విద్యాకంఠులగుటచే స్వల్పకాలమున క్రమశిక్షణము నలవాటుపరుచుకొనగల మను నుద్దేశముతోడనే ఇంత స్వల్పకాలములో స్వరాజ్యసంపాదనవిధానము ఏర్పాటు జేయబడెను.

మనము లోలగింప జూచుచున్న ఈ ప్రభుత్వము యొక్క అన్యాయకరమగు చట్టములను నిరసింపవలెనని మన మనుచున్నను అట్లు నిరసింపినయెడల గల్గు ఫలితములను శాంతముగ ననుభవింపవలెను. అందుచే జెయిలు శిక్షణముయొక్క కష్టములను సంతోషముతో నంగీకరింపవలెను.

అందుచే కాసనముల తిరస్కరించువారియొక్క కాసన నిర్దనము, వారు ఖయదునకు బోవుటతోడనేముగిసి తిరిగి కాసనములకు విడిచి యుండవలెనని తేటతెల్ల మగు చున్నది. కాంతిగ కాసనతీర్మానము గావించెనను కారణమున నతడు

విదేశ వార్తలు

విరోధా వర్తకము.

గ్రీకు ప్రతినిధులు

జనవరి 2:—గ్రీకు ప్రతినిధులగు గౌనరిసు (ప్రధానమంత్రి బాల్టాజి (విదేశాంగ మంత్రి) గార్లు కేన్సుసమావేశమునకు జనుచుండిరి వీరు ప్రస్తుతము రోమునగర నందు ఇటలీ మంత్రి వర్గమువారితో సంతకించుచుండిరి. కేన్సుసమావేశానంతరము వీరు సమీప ప్రాచ్యదేశ సమస్యను గురించి జరుగునభవ గూడ సలహాల నిచ్చుటకు జనెదరు.

పాచ్యదేశ స్థితి

నార్తకీపురపు అభివృద్ధి

కొలంబో నగరమందు నార్తకీపు (నభువుగాని ప్రస్థించగా నిట్లు నుడివిరి:—ప్రతిదినము వాయువార్తలచేతను వార్తా పత్రికలకు ధనసహాయ మొనర్చియు, ఫిలిములచేతను జన్మముల తమ యోద్యమమును ప్రాచ్యదేశమునం దధికముగా వ్యాపింప జేయుచున్నారు. వాషింగటను, ఈజిప్టు, ఇండియాదేశములను గురించియు ఆంగ్ల వర్తకమును గురించియు వార్తాపత్రికలు పింప జేయుచున్నారు. న్యాయాణసయమున కేను దీనిని వింటిని. దేశభాషాప్రధానముల దీనిని సమ్మతించారను గావించుచున్నారు. సామాన్యముగ నై దారు ఆంగ్లపత్రికలతప్ప మిగిలిన ప్రాచ్యదేశ వార్తాపత్రికలన్నియు బ్రిటిషువారికి విరోధముగ నేయుండును.

ఆంగ్ల దేశమువారికి తెలియకుండ నొక పెద్ద జన సమిధి వారు ప్రాచ్యదేశములందు చాల వార్తాపత్రికలను, సంఘములను నివసించుకొని జన్మములు ఆంగ్లేయులను ప్రాచ్యదేశములందు చిట్టముల గన్పింపవలచుచుండిరి. వీరు జన్మను వస్తువులను ప్రాచ్యదేశములందు వ్యాపింపజేయ చాల ప్రయత్నములు చేయుచుండిరి. సింగపూరు వస్తుప్రదర్శనము వర్తకవ్యాపారాభివృద్ధికి మార్గ మని వలయాప్యవ ములవారు దలంచుచుండిరి. బుబురు రియూజేయటపై నిబంధన తర్కమటకు సాధ్యము.

ఆంగ్ల పరామ సంబంధములు

బ్రియండుగారి యభిప్రాయము

డెయిలీ మెయిలునిలేఖకుడు ఇట్లు వాయుచున్నాడు: బ్రియండుగారిని దర్శింపగా నిట్లు నుడివిరి: యూరపుస్థితికి పరామవారితో మనసరము. బ్రిటిషువారితో గావిండుకొనబడిన సంధికల నది కొంతవరకు స్థిరపడింది. జర్మనులు గుప్తముగ నుంచుకొనిన ఆయుధములను వలలకొనవలెను. జర్మనీయందు గుప్తముగా నుంచబడిన మందు గుండు సామానులు మొదలైనవి గనగొనబడెను. సాక్సెనియందు 380 పెద్ద ఫింగి గొట్టములును ప్రాంతభుభువునందు 400 ఏకో ఎంజనులును తూర్పు ప్రప్ర్యాణుండు 500 మరఫింగులును, వ్యవసాయమున కనుమించే 85 టాంకులును ఇంకను పారశిక్షణ కనుమించే నింక చాల వాయుధపరికరములను జర్మను లుంచుకొనిరి. పరామ

జైలునందు సదుపాయములను గోడడు. జెయిలునందుతన అదృష్టప్రాయముగ ప్రవర్తనచే నితరఖయదీలగూడ స.స్కరించును. అతడు జెయిలు అధికారిలయొక్క మనముల కరగించును. విద్య శక్తులనుండి యుద్ధవింపిన యిట్టి శాంతి పవర్తనము నిరంకుశాధికారియొక్క నిరంకుశప్రవర్తనను అంత మొందించును. అందుచేతనే స్వచ్ఛందముగ బాధనడుటయే అన్యాయములను లోలగించుటకు మార్గమని నేను నుడువుచుండును.

వందేమాతరమని కేకలు వేయుట లేక ఇతర జెయిలుశిక్షణమునకుభిన్నముగ ప్రవర్తించుటయు మొదలగునవి, అసహాయవాది యొనర్చుట అన్యాయము. జెయిలునిబంధనలను రహస్యముగ నతిక్రమించుటగూడ సరియై దిగాదు తనలోనున్న ఇతర కైదీలను భిన్నమార్గమున దిప్పటకు అసహాయోద్యమావలంబుకుడు ప్రయత్నింపగూడదు. ఖయదీల సదుపాయములను గూర్చిన నిబంధనలను జెయిలువార్తలు, వారుసామాన్యముగా నతిక్రమించునట్లు అతిక్రమించినగాని, తమను అవమానపరుప యత్నించినగాని, సామాన్యముగా జరుగునట్లు తమకు మానవమౌడు భుజింపవలెననిభోజనము నిచ్చినప్పుడుగాని అసహాయోద్యమావలంబుకుడు జెయిలు నిబంధనల బహిరంగము నతిక్రమింపవచ్చును. నిరసనవ్రత మూనవచ్చును. మతసంబంధమగు కార్యమునందు వారు బోక్యము గడించుకొనినపుడుగూడ అసహాయోద్యమ ఖయదీ కాసనాతిక్రమణ మొనర్పవచ్చును. మోక్షి కలి గాధి.

వారు సర్వైలులను బ్రిటిషువారితై నుపయోగించుదు రను వార్తయసత్యము. ఈ సర్వైలులను నిర్మించి నుమద్రమున వేయుటతో నేము తృప్తులమై యుండుము. మా సహవాసులతోను మిత్రులతోను తగవు లాడము.

ఇంగ్లండునందు భారతీయులు

కాంగ్రెసుశిక్షణమును బలపరుచుట

జనవరి 2:—ఆంగ్లదేశమున నున్న భారతీయుల సమావేశము లండనునందు శిక్షణలను హాలునందు జరిగెను. ఆనయమున 80 మంది భారతీయులు హాజరైరి. భారతబాలీయ మహాసభాతీర్థానమును బలపరచుచు, ప్రభుత్వ నిష్పంధ విధానమును నిరసింపుచు, ఆంగ్లభారత దేశముల మధ్య రాజకీయసమరయూ స్నేహమును నిరుదేశములకును లాభకారులనియు దెలుపుచు తీర్థానములు గావించబడెను.

దంత్రిని ఖండించుట

అమెరికాదేశమునందు భారత అతివాది యగు ఎస్. ఎస్. ఫూఫుగారు భారత బాలీయమహాసభవారు ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వమును ప్రకటించె ననియు, ఆత్మశిక్షణకుగాను దౌర్జన్యమునకు గడగవచ్చునని తీర్థానంచెననియు వందంత్రి వ్యాసించేసెనట. ఈ వందంత్రి యసత్యమనియు భారతబాలీయమహాసభ దౌర్జన్యరాహిత్యసిద్ధాంతమును వదలి దౌర్జన్య సిద్ధాంతమును ఆవలంబింప తిరస్కరించెనయు భారతదేశ కార్యాలయము వారు అమెరికాయందు ప్రకటించిరి.

నూతనవత్సరఫలితము.

పరామ వార్తాపత్రికలు నూతనవత్సరఫలితముల గురించి ప్రస్తావించుచు వ్యాపారవిమన్థి తోలగుచున్నదని వ్రాసి నది. ఇటీవల ఇతము, ఉక్కు, పరిశ్రమలయందు గలిగిన యభివృద్ధిని గమనించి తీరవలెను. కొంతవర కనావృద్ధిచే గ్రామము పంట తగ్గనని యెంచుచున్నారు.

ఇంగ్లండు నందు తుపాకువలన చాలనష్టములు సంభవించెను. నీటి అభావమున అనునాక మెట్టపట్టెను. ఈ నాక గ్లాస్కో నగరమునకు జనుచుండెను. వెంటనేసహ యోధము వాయు వార్తనంపెను. కాని తరువాత తనంతట తానే నీళ్ల యందుదేలి తిరిగి ప్రయాణము సాగించెను.

వె డి ఒబారు

జనవరి 2:—ఇంగ్లండునందుగల మెక్ట్లా అండు గోట్టుస్థితుకంపెనీవారి సాంకేతికనివేదికయ దీక్రిందివిఖ్యాంశములు గలవు. వై నా ఇండస్ట్రీయలు బ్యాంకు పదిపోవుటచే సంవత్సరమునందు రెండవ అర్థభాగమునందు వై నాదేశము విశేషముగ పెండినకొనెను. అందువలన నే వెండిభర డౌన్సు 1 కి 40 పెన్సిలవరకు పెరిగెను. గత శతాబ్దపునందు వై నావారును యూరపుదేశములవారును విశేషము వె డి కొనిరి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు తయారుజేయు వె డి మొత్తము తగ్గనని దెలియుచున్నది. పిట్టును చట్టము ప్రకారము 850 లక్షల డౌన్సులవరకు కొంటిమి. యూరపుఖండ దేశములనుండి వెండి చాలవచ్చుచున్న యెవల వై నా, ఇండియాలకు ఎగుమతి వర్తకము అభివృద్ధిజెందినగాని వర్తకము కొలకొనవలదు. నెదరులండుల ప్రభుత్వము యూరపుఖండ ప్రభుత్వములవారును తప్ప నితర ప్రభుత్వములు విశేషమున వెండిని కొలేదు. పత్తికలు లకు గిరాకీ తగ్గెను.

వాయుభారవంతలను హెచ్చెను. సర్కారులు, దత్త మండలములు, దక్కనులందు ఒకమాదిరిగా హెచ్చెను. మలబారు, బొంబాయిలందు కిప్పు మిగిలిన ప్రదేశములందు మామూలుకంటె స్వల్పముగా హెచ్చెను. వేడిమి స్వల్పముగ తగ్గెను. బొంబాయి యండమాత్రము స్వల్పముగా హెచ్చెను. బొంబాయి యందుదప్పు మధ్యమోష్టు మొకమాదిరిగా మామూలుకంటె హెచ్చుచుండెను. మైసూరును దు కొంతవరకు హెచ్చెను. కోర మాండలు తీరమున పటివేడిమి దాహమాయికీ సరిగనుండెను. సర్కారులలోను పశ్చిమతీరమందును స్వల్పముగ నుండెను రాత్రి వేడిమి అచ్చటచ్చట కొన్ని ప్రదేశములందు దప్ప దాహమాయికీ ఒకమాదిరిగా హెచ్చుచుండెను. కర్ణాటకమునందు కొన్ని ప్రదేశములలోను తూర్పుతీరమందును వాయువుసందాగ్రత మామూలుగనుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములలో స్వల్పముగా ఎక్కువయ్యుండెను. మైసూరు దత్తమండలములు మద్రాసున కుత్తరమునందును పేషుములు దట్టముగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములలో స్వల్పముగనుండెను. దక్కను, కర్ణాటకములందు అచ్చటచ్చట వర్షము కురిసెను.

వాలెవరణము మామూలుగ నేయున్నది. మొత్తముమీద బాగుగ నే యుండవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామ్రా

జా. బు. లు

శ్రీ వీరేశలింగ కవిసమాజము-సముదవల్లి

ఈ సమాజముయొక్క 24 వ సాంస్కృతికోత్సవము తువ్వకు 3 శనివారముతోజూప బ్రహ్మశ్రీ వడ్డమాని కామ శాస్త్రిగారి ఆధిపత్యమున జరిగినది. సుమారు 150 మందికి పైగా సభికులు హాజరైరి. కార్యదర్శిగారు సమాజవార్షిక నివేదికను చదివిన పిమ్మట ఈ వరసినహారాజుగారు భాండగాకోద్యమము గూర్చియు భూ|| రామమూర్తిరాజుగారు - జీవితము దాని పర మార్థమును గురించియు ఉపన్యసించిరి. అంతట శ్రీయంత్ర మంగి పూడి వేంకటేశ్వరగారు జాతీయోద్యమమును గురించిన పద్య ములు చదువ సభ్యులలో భావోద్వేగ మైనమాతనవికాసము జనిం చెను. శ్రీ శాస్త్రిగారు తమ అధ్యక్షత ఉపకరణ ఉపసంహా నోపన్యాసములు వ్యవస్థపరమంభరశైలితో ప్రాచీన ఆధునిక వాఙ్మయములను గురించియు, జాతీయోద్యమము గురించియు, అమితోత్సాహముతో ఉపన్యసించిరి. నాటి రేయి గాంధీమహా తునిమాణిక థాకిర్లను శ్రీ వేంకటేశ్వరగారు గావింప పురమందలి శ్రీ పురుష లాబాలగోపాలము విచ్చేసి ఇందలికథాసంగ్రహ మును కడత్రద్యతో ఆలకించిరి. కొందరునిరు పేదలకు వస్త్ర దానము చేయబడినది.

భూ|| తిరుపతిరాజు, కార్యదర్శి.

ఆర్యసమాజ వార్షికోత్సవము - వాయల్ పాడు

28-29-30 తేదీలలో వాయల్ పాడు ఆర్యసమాజ వార్షికోత్సవము శ్రీయంత్ర చింతల రఘునాథ రెడ్డిగారి దివ్య భవనమున బ్రహ్మశ్రీ, అదిపూడి సోమనాథరావుగారి యధ్యక్ష త్వత క్రింద జయప్రదముగా, జరుపబడినది. భవనమంతయు సాలంకాశముగా చూపరులకు ఆనందము గొల్పుచుండెను. 28-12-21 తేదీ వ్రదయం 4 గురికి యగ్నోపవీతములను ఆనంత రము, కాశీ భలహారం, మధ్యాహ్నము, భోజనము, సాయంత్రము 4 గంటలకు, దయ యను ఉపన్యాసము, తీవరజ్యోతిషంబలి, సంగీ తము, జరుపబడినది. 29-12-21 తేదీ వ్రదయం పంచయగ్నముల విధినిగురించి, హోమమును జేసి సోమనాథరావుగారు పువ న్యసించిరి. సభికులు ఆనందించిరి. భోజనానంతరము మధ్యా హ్నము. 4 గంటలకు వాయల్ పాడు, పూల వెంకటే సుకొమారుడు 25 సంవత్సరముల వయస్సుగల గోపాలు యను వరునికిని 15 సంవత్సరముల వయస్సుగల, విశంతు లత్యయమ్మను వధువునకు, వివాహము, గావింపబడినది. వివాహ మందలి అర్థమును సోమనాథ రావుగారు, సభికులకు, పువన్యాసము, గావించిరి. 30-12-21 తేదీన, ఒకరికి పువనానమును, ఇంకొరికి కుడిసంస్కారమును గావింపబడినది. సాయంత్రము, మాంపల్లెలో శ్రీ, భాగ్యరెడ్డిగారు ఆదిమాంధుల పున్నతయను పువన్యాస మిచ్చిరి. మాలలందరు, యింక గంగ పండుగచేయవని ప్రమాణము జేసిరి. మైసూరు, బెంగళూరు, హైదరాబాదు పండితులు కూడా పువన్యాసమిచ్చిరి. శ్రీయంత్ర రఘునాథ రెడ్డిగారు వివాహితులకు, వస్త్రములు సభికులకు భోజనము ఖర్చులు రైలు చార్జీలు భరించి, సభను సెరవేర్చి నందుకు, వారిని, దేవుడు ఆశీర్వదించుగాక

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘము-శాసనతిరస్కారము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు క్రిందటి సభలో రాజోలు, భీమవరం, రాయచోటి, పల్నాడు తాలూ కాలోలో పరిస్థితులను గుర్తించి కానోల్లంఘనమున కవి తగి యున్నవా లేనాయను విషయమును గూర్చి యొక నివేదికను తయారుచేయవలసినదిగా రెండు ఉపసంఘములను నియమించిరి. వారిచ్చిన నివేదిక ప్రచురణమైట్లు తోచదు. అహమ్మదాబాదు నందు ఆంధ్రప్రతినిధులందఱు కలసి సమావేశమై యాజమాన్య మున నొకసభ జరిపి అందు కానన తిరస్కారము పన్నులు ఎగతెట్టుట అను విషయమునుగూర్చి కొలక ప్రశంస గావించి నట్లు పత్రికలకలన తెలియుచున్నది. 1921 సం॥ డిసెంబరు 31 వ తేదీన ఆంధ్రపత్రికయందు 1922, జనవరి 7 వ తేదీని విజ యవాడలో ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘము మాడుననియు అందు పన్నులు ఎగతెట్టుటను గూర్చి చర్య జరుపననియు ప్రక టింపబడినది. క్రిందటిసభలో నియమింపబడిన రెండు ఉపసం ఘములవారు పంపిన నివేదికనుగురించియేగొరణజరుగుననియూ హింపదగును. గోవాపరిశిల్లా నాయకులను ప్రచారకులను రా జోలు తాలూకా పరిస్థితులను పరికించి యా తాలూకా కానన తిరస్కారమునకు సంసిద్ధముగా లేదను అభిప్రాయమును

తెల్పిరి. భీమవరం, రాయచోటి తాలూకాలందు కూడ యెక్కువ అనుకూల పరిస్థితులున్నట్లు వివరించెను. పల్నాడు ప్రజలు సంసిద్ధులై యున్నారని గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘ మువారు నిర్ణయించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమువారు ఉపసం ఘముల నివేదికను బాగుగా పరిశీలించియే కర్తవ్యమును నిర్ణ యింతురని విశ్వసించవచ్చును. అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమువారు ఢిల్లీలో శేర్షరచిన నియమముల ననుసరించియే నొక మండలముయొక్క గాని తాలూకాయొక్కగాని అర్హ తను (కానన తిరస్కారము చేయటకు) నిరూపింతురని నమ్మ దగును. ఆజ్ఞా తిరస్కారమునకు సంపూర్ణ కాంతియుత వాతా వరణము అత్యావశ్యకము. కాంతి సంతోషమునకు తమ ప్రాణ ములనైన నప్పించుటకు-సిద్ధముగానున్న స్వచ్ఛంద సేవకు లుండిన గాని కానన తిరస్కారమునకు గడంగుటకు వీలులేదు. ఎచ్చట కానన తిరస్కారము అమలులో పెట్టబడునో అచ్చట సేగాక, ఆంధ్ర దేశమెం దెల్లడలను సంపూర్ణకాంతి యుండవలెను. ఆంధ్రదేశ మునందనేక పట్టణ గ్రామములందు అనేకులు కాంతి నైస్వము లోచేరి కొన్ని ప్రదేశముల అత్యధ్యుత్తముగా పనిచేయుచున్నను రాష్ట్రము మొత్తమునై కాంతి నైస్వముగట్టి పునాదులవై నిర్మిం పబడలేదని నానవ్యకము. వంగదేశమునందు తదితర రాష్ట్రముల యందును కాంతినైస్వము ఉత్కృష్ట పద్ధతులవై నడుపబడుటచే అమూల్యమైన సేవచేయుటకు వారికవకాశ మేర్పడినది. తగిన కట్టుదిట్టములతో కాంతినైస్వమును వెలకొల్పినచో అనేకపమా దములు కలుగవచ్చును. కాన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమువారు సంఘకానన తిరస్కారమునకు గడంగకముందు కాంతినైస్వ మును గట్టి పునాదులవై నిర్మింతురు గాకయని నేడుచున్నాను. రాజమండ్రి, 1-1-22. మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య.

కాశీహస్తిన సులకు హెచ్చరిక.

కేసును నాసోదరుడు గాడేపల్లి సుబ్రహ్మణ్యంగారును గత నెల తే 25 ది కాశీహస్తినపురమునకు ప్రచారమునకై వచ్చి నపుడు మానై వాగ్మంధనాస్త్రముల ప్రభుత్వాధికారులు 144 నెక్స్ నుక్రింద ప్రయోగింప మేము దానిని నల్లంఘింపక వెనుకకు మరలుటకు మా దేశసేవ పూర్తిగాకుండుటయే కారణము. ఒక నెలవరకు మాకు కాశీహస్తిన సరిహద్దులో యుపన్యాసములిచ్చు టకు స్వాతంత్ర్యములేకుండైనను మాప్రచారము ముగియుటతో దనే మేము తిరిగి కాశీహస్తినవచ్చి నదరు చట్టము నల్లంఘించి యుపన్యాసము లిచ్చు కుటలకాలమై యున్నార పని యందు మూలమును తెలియబరచుచున్నాము. కాశీహస్తిన కాంగ్రెసుకా ర్యకర్తమువారు పట్టుదలతో యుద్యమమును కొనసాగించెదరని ప్రార్థించుచున్నాము.

గుంటూరు యామినీపూర్ణతిలకమ్మ

శ్రీసీతారామాంజనేయనాటక సమాజము, నీలూరు

విజయనగరములో అయోధ్యా మైదానముమీద వేసిన నాటకశాలలో 5-1-1922 తేది గురువారము యీరామ పాదుకా పటాభిషేకం ప్రదర్శింపబడును.

రేట్లవివరం:— రూ 3, 2, 1-0-0, 1-8-0, 0-12-0, 0-6-0. శ్రీలత రూ 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0. M. N. Rao, Gadavalli Suryanarayana Zamindar, Hon. President, Rao, Manager.

ఇండియన్ డ్రమెటిక్ కంపెనీ, బందరు.

దేవవాడ మైలవరం వీలులో

గురువారం-చూడదగిననాటక రాత్రి నేడే 5-1-22

చిత్రనల్లీయము

నలభాహుకులు: డి. వి. సుబ్బారావుగారు, ద మ యం తి: యం. జగ్గరాజుగారు, (రాజమండ్రి) రేట్లు: రూ 2-0-0, 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0 K. V. Ramanaiah Naidu, Ch. V. Ratnam, President, Manager.

వృత్తాంత లేఖలు

నీలేశ్వరం వార్తలు

31-12-21 వ తేదీని మా గ్రామము పెద్దాపుర గ్రామము నుంచి కాంగ్రెసుసంఘమువారిచే నియమింపబడిన వాలంటీయర్ల కొందరు స్వదేశబట్టలు అమ్ముటకువచ్చి మా గ్రామములో బస చేసియుండి 1-1-22 వ తేదీ ఉదయం మా గ్రామంలో వుండు కున్నటువంటి బమ్మ రామేశంగారి సత్రములో స్నానము చేయుటకు వెళ్లి సత్రం గుమాస్తాగారి అనుమతిని పొంది గం నూతివద్ద స్నానముచేసి వెళ్లిపోగా మా గ్రామ కాపురస్తులు డిస్ట్రిబ్యుటర్లమెంబరు అగు పల్లయ్యగారు అను వైశ్యశిఖా మణి సత్రంవద్దకు వెళ్లి గుమాస్తాను పిలిచి నీవు సత్రంలోకి నాకోకోపరేటర్లను యెందుకు రానిచ్చినావు యెందుకు నూతి వద్ద స్నానంచేయ నిచ్చినావు చూడు నీమీద విచార వేస్తాను, స్వరాజ్యముట, డిశంబరు నెలఖరకు:వస్తువట, యేవీ యేమి వచ్చింది యిందంతా ఆంధ్రబృహం అని కేకలుచేసి తిట్టి సత్రం గుమాస్తామీద కావలసినంత అడావిడి చేసినారు. అతని కొమారుడున్నా నామిశేషన్ యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెం టున్న అగు వెంకట్రాయుడుగారువచ్చి నేను సత్రం గుమ్మము వద్ద నిలుచుంటాను. యే నాకోకోపరేటరు సత్రంలోకి వస్తాడో తిన్ని యాడ్యేస్తానని కేకలు చేసినారు. నాకోకోపరేటర్లు అన గానే అధికార్లకే కాక ప్రజాప్రాతినిధ్యములోవున్న తాలూకా బోర్డువారికే కాక సత్రం యజమానులకు సత్రంమీద పెత్తనం చేసేవారికూడా కంటకుముగానే యున్నది కాబోలును! —ఒక విలేఖరి.

తాడపాటి నిర్బంధములు

కల్లంగడికి 2000 గజములలోపల త్రాగునీరుదని హా థింపరాదని మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పువచ్చియుండినందున తాడపాటి వాలంటీయరు (సముఖులు (1) కూరం రామాచార్యులు, (2) సఫారు గంగోజీరావు (3) భనుపులేటి వెంకటపతి, యను నీ మువ్వరును అంగడి సమీపమున వూన క్రత మవలించి యేమి మాటాడక నిలచియుండి తమ వైతికబలముచే త్రాగునీరులోం దట నాపుచేయగలిగిరి. అదిచూడ ప్రభుత్వమువారి కాననమునకు ధిక్కారముగ పరిగణింపబడి వారిపై 10 రూ వ పెక్కును క్రింద నేరము మోపబడినది.

ఆ కేసు గు డ్డిలో డిసెంబరు నెల 22 వ తేదీన విచారణకు నియమింపబడియుండ ఆనాడు మేజిస్ట్రేటుగారు రికార్డు రా లేదనియు తిరుగ సమనులంపినపుడు రావలసినదనియు చెప్పి పంపిచేసిరి. తిరుగ 22 వ తేదీ సమనులుచేరి 30 వ తేదీ విచారణజరిగెను. గీ గురు పోలీసులను కల్లంగడి యిలాచాదారును, అతని కుమారుడును మృగమే కేసులో సాక్షులుగా నుండిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు 30 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు ఒక్కొక్కరికి గీ మాసముల కఠినశిక్ష విధించితిని తీర్పుచెప్పెను.

తెనాలి సంస్కృతకలాకాలా ప్రాతవిద్యార్థిసంఘసమా వేశము:—ఈ సంఘ సమావేశము దుర్బలితాను సం॥ పువ్వ. బ 2 అదివారము (07-1-1922) రోజున తెనాలిసంస్కృత కలాకాలా భవనములో జరుగును. కనుక నారోజు ఉదయ మునకు ప్రాతవిద్యార్థిపోదకు తెల్లరు దయచేసి యీసంఘము సభిస్తుద్ధిలోనికి డిసిగొని వచ్చెదరుగాత అని నేడుకొనుచున్నాం డను. కొన్ని విలాసములు తెలియకుండ నుండుటకలన కొందఱు ఆహ్వానపత్రము లందకుండవచ్చును. అట్టివారును దయ యించి రాగలదులకై నాసోదరబృందమును ప్రార్థించుచున్నా డను:—భీమయండు-టి. వి. వరసింహార్యులు-కార్యదర్శి.

ఇంద్రచాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్పనీ గారడి, యోగద్యుక్తి వాస్తవమునను, ఇంగ్లీషు ఇంద్రచాలము, భుక్తకాస్త్రము, భూతలైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికావారి నీట్లకేక తమా దులు విశ్చిత విశోదద్యులు గలవు. ఇంతేగాక భువభృద్ధి నాయకులయెట, మామిడిచెట్టను పుట్టించుట, శివమాకో శమాధియగుట, కరీరయాలిని తలకాయితేర మాటలాడించుట, భూమిమైన గజమునెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపు మొదలగు విశ్చిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ మాను చదివిన అత్యధ్యుత్తముగా మేజిస్ట్రేటుగారు రని గ్యూరంట్టి యిచ్చుచున్నాడు. దీనివల రూ 4-0-0 లు. (2118-2888) ఓ. ఆర్. జనార్దనం నాయకుడు, 200000. (గుంటూరుశిల్ప)

బెంగళూరు స్వచ్ఛిబసీనులు, మేజొర్లు.

మిత్రమైన ధరలు మేలైనవరకు

యంత్రాలయమునుండి నేరుగా తెప్పించునట్టి మార్కు ప్రత్యేకముగా వ్రాసి తెప్పించుకొనుదు.

Pahlajrai Ramnarayan & Co., Dept. A. P. Wholesale Hosiery Merchants Bangalore City.

బృంగామలక తైలము

(వైద్యునితావణి)

బృంగామలక తైలము :- శరన్నుత్త మర్దనచేసినను, ముక్కులో ప్రతిదినమును నశ్యముచేసినను, శోగములను బోగొట్టును.

బృంగామలక తైలము:- తలకు పట్టించిన కంటి శోగములను బోగొట్టును.

బృంగామలక తైలము:- అపసారశోగమును ఉన్నద శోగమును, కపశోగములను బోగొట్టును.

బృంగామలక తైలము:- తల వెండ్రుకలను తుమ్మె దలుకలె నల్లగాచేయును.

4 బొత్తుల సీసా వెల రూ 1

1 పాను " " 3

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం. మేనేజింగు డైరెక్టరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్) 19, హాన్స్ రోడ్, మాంటు రోడ్ - మదరాసు. (బుధ)

వనోపధి నరసరిల్లా

రక్తసీసరము రక్తమయొక్క ముఖ్యభాగము బోగొట్టు అందుకు శస్త్రానికి గాంచినది ధర 1-10-0 ఇండియా సిల్కానందు ఎచ్చటికైనను కపాలాభివృద్ధి ప్రతిభగా పంపబడును. (2978)

విలాసము సి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫనసవాడి, బొంబాయి.

మలయ చందనము.

గనేరియా అను నగరమునకు మరకము.

కథ్యమాలేడు. నీటికారితో పనిలేదు. ఎలాపు, లెంపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నగరమును మూడు భాగాలలో మాన్యును. స్త్రీలకు ముఖ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షాధమ. దీన్ని 1-5 కల 2-4-0 చంద్ర (చురుచందనమున కనుపానము) బొత్తు 8-0-0

శ్రీ పాద వారి పంచాంగము

దుందుభి సంవత్సర పంచాంగము అచ్చులో నున్నది. మా పంచాంగముయొక్క ఘటన అందఱు సరిగినది. 1 కలి 1-5 0-2-6; వాటాగుప్రతులకు తక్కువ పీ.పీ. చేయదు. ఒకటి కలయవారు 0-4-0 పొత్తు పంపవలెను. 12 ప్రతులకు ఒకప్రతి ఉచితము. రేలమున్న దొరకపు. గంధర్వ ఫార్మసీ, రామ (గోదావరి)

ఇంకిను శస్త్రమక్కర లేదు

శ్రీ దక్షిణమల్లూరు, కయ్యూరు (యస్టేట్) సంస్థానాధిపతులచే పోషింపబడుచున్న శేటిపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబుచే నుపసిద్ధముగా తయారుచేయుబడి అనేక రోగ్య తాపత్రములు బడసిన మందుల వివరములు:-

1. సిల్వరు పొడదు- ఇది రాచపుండ్లు మేనములు ములు, నుఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకి దెబ్బలు మాన్పును. శరీరములో చిక్కుకున్న తుపాకిగుండ్లు, గాజు ముక్కలు ఇనుప ముక్కలు వగైరాలు అపరేమను లేకనే బయటకు తీయుటకు పనికివచ్చును. కత్తిపొట్టు వగైరాలున్న గోరుచుటు తామర కణుపుదెబ్బ గడ్డి కర్పాణి మదమనూలు వగైరాలు అమోఘముగా కుదురును. యావత్తు బీజజంతువులకు గాయములకు జబ్బులకు పనికివచ్చును.

వెల తులం 1-5 రూపాయలు.

ఒక కేసుకు పావుతులం మందు సరిపోవును.

2. సిల్వరులోషను- ఇది నోటిపూత, కాలిన పుండ్లు రక్తవాళమునుండి కారుచున్న రక్తము నాపుటకున్న పువయోగించును. గనేరియాను మాన్యుటలో దీనికి మించిన మందు లేదని వాడుకవలన మీరే తెలియును.

వెల 1 అన్నబుడ్డి 1 రూపాయ.

3. పాముకాటుకు మందు- ఒకబుడ్డివెల రు. 1.

4. కాభియాల్ నులేమాని- ఇది యూవాని కాస్త్రము ప్రకారముగా తయారుకాబడినది. ఇది కండ్లు యెరుపు నీరు కాదుట దురద కండ్లకలక యెండ మాడలే జండుట మొదలగు యావత్తు కండ్లజబ్బులకు కృతాయోధము.

ఒక బుడ్డి వెల 8 అణాలు.

5. కిలరా మూత్రాలు- i మూత్రాలు 25 గల దీన్ని 1-5 వెల 1 రూపాయ. ii లెహాబీ ఫరాబ్ అవున్న సీసా 0-8-0. ఇది కలరా వగయిరా యావత్తు విరేచనములు వాంతులు వగయిరాలకు అమోఘముగ పనిచేయును.

6. పార్శ్వపునోప్పి వగైరా యావత్తునోవ్వులకు మందు- వెల సీసా 1-5 8 అణాలు.

వై నుదహరించిన మందులన్నియు బర్మా వై నాదేశముల పుంగీ అను ఒకమహాసీయనిబలన కనిపెట్టబడినది.

ఇంకను వివరములు కోరువారు యాక్రిందిచిత్తశామాన్య వ్రాసిన బడయగలరు. వై నుదహరించిన మందులు పువయోగించు విధము, అనుపానములు మందు పంపునపుడు తెలుపబడును.

Abdul Aziz Sahib, Native Doctor, South Vallur and Vuyyur Estates, Thota-Vallur, Kistna District.

ఆరోగ్యములకు

ఒక మార్గము తక్షణమే మీరు ఒకరూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి ఆతంకనిగ్రహమాత్రలను నేవించి రావలెను. జాబితలు వ్రాయవారికి ఉచితము. త్వరకడుగు!

వైద్యకాశ్రమి మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆతంకనిగ్రహమాత్రాధికారులు, బ్రాడ్వే, 26 మదరాసు.

“అద్భుత చినివ్వత్ ఫలదర్శిని”

ఇది మంచి అశ్వరక్తకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి పువయోగకరము. ఇది చూచుకొనుటకు కాతీకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అపునరమలేదు. నులగమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. గొప్ప నర్తిపీకీటులను పొందినది. వెల 1 మాత్రముగ 1 రూపాయ సబ్ జడ్జిగారు ఆతి శారాయణరావు కంటలు. బి. ఏ. లి. ఎల్. గార్డెలు (వాసిరి). శారంగ దాసి. తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషము కలిగించునని నా నిశ్చయము. పుస్తకములు కలయుతాడు 11 గున విజనామౌత్ (వాయలయము).

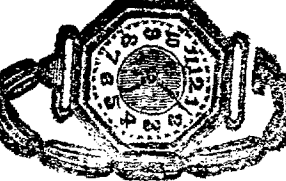
తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము. వోడూరు, విశాఖపట్నం జిల్లా, 2983

ఎలక్ట్రో బంగారు లోరణములు 150 x 250 కట్టిన మేలు

రకపు లక్ష్మీవిగ్రహము కలిగిన వడ్డ్యాణము 8-0-0 వెంచి 1/2 కానులదండ రు 8 వెంచి 1/2 కానులదండ రు 8 కిరీట గడియారంగొలుగు 8

రెండుపేట గడియారము గొలుగు 1-5 రు 2-0-0 గజ్జలు కట్టిన జడవాగరం 1-5 1-4-0 నిక్కిలో గడియారము 6-4-0, నెండి గడియారము 9-0-0 డిటో మేలరకం 15-0-0, రాత్రులయందు గంటను చూపునది 7-0-0, డిటో నాలుగు మూలలది 8-0-0-0 గడియారములతో కూడ చేతికి ధరించు పట్టు గాని గొలుగుగాని కోరిన విధముగ పంపబడును.

నాటికములకు కావలసిన సామానాలు మావద్ద దొరకును అర్థజా స్థాంపు పంపిన కేటలాగు పంపబడును. కె. నాదముని అందు సన్ను.

నాటికములకు కావలసిన సామానాలు మావద్ద దొరకును అర్థజా స్థాంపు పంపిన కేటలాగు పంపబడును. కె. నాదముని అందు సన్ను.

18) 164 చె నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

“గొప్ప మార్పు”

ఆయుధకాపనమందు యిటీవల చేయబడిన మార్పు ప్రకారము ప్రతిమనుజుడును లైసెన్సు లేకయే సాధారణ మయిన కత్తులు స్వరక్షకార్థము ఉంచుకొనవచ్చును అట్టి కత్తి చేతికట్టయందు ఇనుద్వీబడి బహు అందముగాను చేతికి చేరిక గాను ఉండవచ్చు మన దేశమున తయారు చేయబడి స్వదేశ “కత్తి కట్టలు” అను పేర విక్రయమునకు సిద్ధముగా ఉన్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూచినయెడల దాని ప్రయోజనము మీరే తెలియగలదు. కావలసినవారు:

ఈ క్రింది చిరునామాదారులకు వ్రాసిన దొరకగలవు. కొలదిమాత్రమే గలవు గమక క్షిరపడి వ్రాయుడు. చెడ్డకత్తి కట్ట 1-5 రూ 2-0-0; చిన్నకత్తి కట్ట 1-5 0-8-0 డబ్బు కట్టలు కొనువారికి ఒక కట్ట ఉచితముగా నీయబడును. వలయువారు ఆర్డరుతో సహా ఒకరూపాయి అడ్వాన్సుగా పంపవలెను.

పోస్టల్ వగయిరా ఖర్చులు కొనువారు భరించవలయును. మాతం శైలి కృష్ణా రావు, (8079) బెజవాడ.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీ గాంధీమహత్త ప్రణీతము

ఈగ్రంథము అచ్చు పూర్తి గానున్నది. దీనికొకట కొన్నివందలు దరఖాస్తులు వచ్చినవి. అవన్నియు రిజిస్టరీ చేయబడినవి. అచ్చు, లైండింగు పూర్తియగుటతోడనే గ్రంథములు వి. పి. గా ఆయా చిరునామాదారులకు పంపబడును. అనివార్యములగు కారణములచేత ప్రచురము కొంచెము ఆలస్యమైనందుకు మన్నింప వేడెదను. గ్రంథము ఖరీదు యిదివరకు 8 అణాలు అని ప్రచురింపబడినది కాని, ప్రజలకు గ్రంథముయెడల గల ఆదరణమును బట్టి అది యెక్కువ వ్యాప్తము గావలెనని తుతూనాలము కలిగి, అందుచేత గ్రంథము 6 అణాలకే యివ్వబడును.

గూడూరి రామచంద్రరావు నేవకసంఘము, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

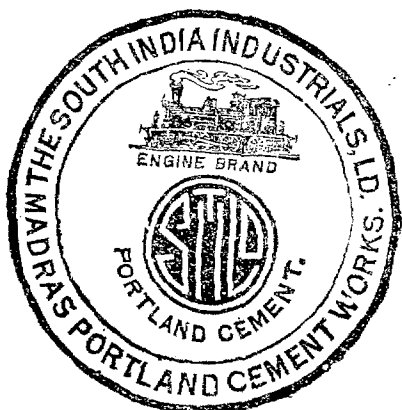
నమకము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నముల నగలును, యితరవస్తువులను, వాణిజ్యవిషయములను నైకమయిక్యబడును ఉమిడి - రామయ్య శెట్టి గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, చునాబజార్ రోడ్, మదరాస్

నగలు వాణ్యముగాను పూచీతోడను మరియైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట తుంచబడును. తయారుచేసినవాటిని అతి క్షిప్రుముగ ఆర్డరు చేరిత తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్న వారివలన మానమృకము తెలిసికొనవచ్చును.

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క
"ట్రాండ్ పోర్టులాండ్ సిమెంటు"
"ENGINE" BRAND PORTLAND CEMENT

గవర్నెంటు డిపార్టుమెంటులు
 హిందూ రాజ్యములు
 గనులుత్రొవ్వ కంపెనీలు
 కంట్రాక్టరులు

మదరాసు కార్పొరేషన్
 మదరాసు పోర్టు ట్రస్టు
 మునిసిపాలిటీలు
 ఇండ్లుకట్టువారు

అందరును విశేషముగా వాడుచున్నారు. వలననగా:-

1. మాయొక్క "ఇంజిన్" ట్రాండు పోర్టులాండ్ సిమెంటు శుద్ధమైన మూలననుష్టలతో చేయబడుచున్నది.
  2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డు స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము శుద్ధముగా చేయబడుచున్నది.
  3. అనేకరకముల చేయక, ఒక్క టైప్ కము ఎంతవఱగ గా చేయవచ్చునో అంతవఱగ గా చేయబడుచున్నది. వైదొప్పిన కారణములచేత అందరును దీనినికొని కట్టడములకు వాడుచున్నారు. కట్టడముల బలము సిమెంటుతో మున్నదని అందరికిని తెలిసియున్నది.
- సిమెంటు తీయవచ్చుచు "ఇంజిన్" ట్రాండు అడిగి తీసికొనినయెడల కట్టడములందు వీలొనములు కలగ వేరవు. సిమెంటు వాడుటయందు ఏసందేహములు యుండినను మాకు వ్రాసిన వివరముగా వ్రాయగలము.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వర్క్స్

సొంతదారులు:

ది సౌత్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్

పోస్టు పెట్ట 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS

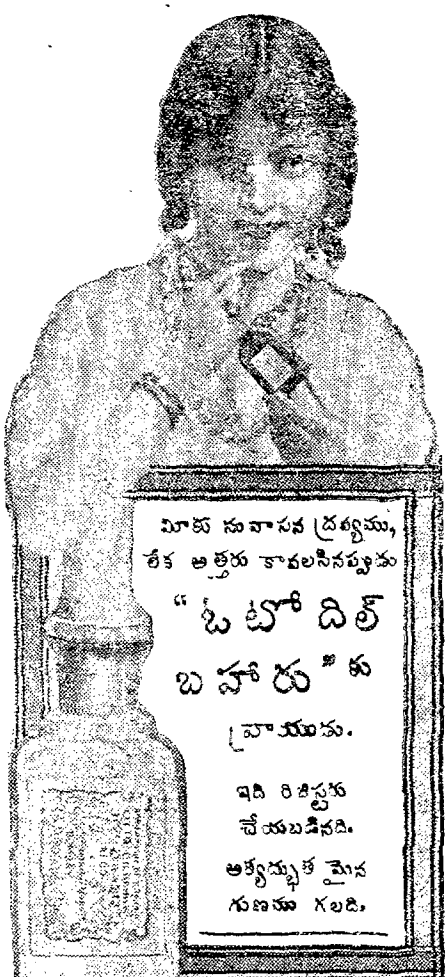
Proprietors.

THE SOUTH INDIA INDUSTRIALS, LTD.

Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-83.

(8049)

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దువ్వెనతో ఉడి రాకమున పే త్వరపడుదు.
 ఉడివచ్చుట మొదలు వెట్టెయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును.
 అంతవరకు రానియవచ్చు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు వెట్టుడు.

ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్నను, శిరో మాంద్య మున్నను,
 యిది దివ్యవృక్షము.

వెంటుకలు చిట్టట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదమును గల్గి పట్టు
 వలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుదు.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ చేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. సి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని పోట్లాను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము
 విక్రయించబడుచున్నది.

1/2 బోన్సు బుడ్డి 1-కి ధర న్ను 2-0-0

1 డ్రాము " " 0-12-0

1/2 డ్రాము " " 0-8-0

ఇది మందు లమ్మురా రందరివద్దనున్న, సరకు లమ్ము
 వారివద్దను గూడ దొరకును. లేవున్న,

సోలు యెట్టు:-

ఆంగ్లో యిండియను డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 బామ్మామశీదు, బొంబాయి.

Sole Agents:-

Anglo Indian Drug and Chemical Coy.,

155, Jumma Masjid,

BOMBAY.

వైద్యరత్న పండిత
 డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృత

రక్తమును వృద్ధి చేయును
 మేహవార నోవ్యలను బోగొట్టును
 అన్ని విధములగు బలహీనములను అణచును
 పాండురోగులకు మంచిది
 గుండెదడను నివారణ చేయును
 గర్భ కారక ములనుదరమును
 బాలరకు గర్భిణీలకు నుత్తమము
 చనుబాలను వృద్ధిపరచును
 మూర్ఖులకు మంచిది
 మెదడుకు బలమును గలగ జేయును
 నరములకు శక్తిని హెచ్చించును
 విద్యార్థులకు ప్రాణమిత్రము
 ప్రాణశక్తిని హెచ్చించును
 తయరోగులకు మిగుల ఘంచది
 కాసరోగులకు అమృతము
 గుండెకాయకు మిక్కిలి బలము నిచ్చును
 ఊపిరితిత్తులకు అధికబలము జేయును
 ఉబ్బునరోగులకు మిగుల హితము
 వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 3-4-0.
 ప్యాకింగు ప్యాకేజీ ప్రత్యేకము.
 క్యాటలాగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41, అచారప్పన్ పేథి, జి. టి. మదరాసు.

కంటివిలాసము:- (బుధ
 పండిట్ - మదరాసు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాశదమగు

లోకామయవార

కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తమగుకాశియగు శివశ్రీమహాశయ
 శివశ్రీమహాశయ భారతముగా చెప్పవచ్చును
 వీటిలో అత్యంతమైన యోగవృత్తి చేరలేను
 గావున అప్పుడు పుట్టిన శివుడు వెంకటాచల
 వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూ గుండెహములేక
 నేనించవచ్చును. ఈ మూర్తలు శివునికి రీ
 రకు తాంబూలములో గాని లేక పట్టి నోటి
 లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన
 ఎడల మందము అత్యంతము మలబద్ధము అతి
 బుర్రము బుర్రము మలేరియా-శ్వరము కీకణ
 జ్వరము, దగ్గు, పడికము నరముల నొప్పి లుల

హింద ఇంట్ల ఎంబా డ్లెగు కలరా మున్నగు ఇంబా అనేక
 జ్వరములను దగ్గురకు రానియ్యదు. బుల్బుగిరిన వేళ ఉపయో
 గించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేపోటు మూర్ఛపడె చు
 కిన గురుస్థాన ప్యాపారంభము ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
 ఘోషాస్త్రీలు కూడ ఈ మూర్తలను నేనించి గుణమును పొగ
 చు చున్నారు. 250 మూర్తలు గల సీసా 1-కి వెల ర. 0-4-0
 ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు ప్యాకేజీ 0-4-0 ఒకేసారి
 6 సీసాలను తెప్పించిన ప్యాకేజీతో త్న 1-0-0
 12 సీసాలు " " 2-12-0
 25 సీసాలు " " 4-2-0
 ముద్రానునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామ వైద్యశాల

(301-594)

మై నూ ను

కంటి విలాసము:- పండిట్ మదరాసు.